

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 151

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

64. évfolyam

2021. április 28.

Tartalom

III Előkészítő jogi aktusok

TANÁCS

2021/C 151/01	A Tanács (EU) 9/2021 álláspontja első olvasatban a belső piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, továbbá a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről	
	A Tanács által 2021. április 13-án elfogadva ⁽¹⁾	1
2021/C 151/02	A Tanács indokolása: A Tanács (EU) 9/2021 álláspontja első olvasatban a belső piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, továbbá a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről	46

HU

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

III

(Előkészítő jogi aktusok)

TANÁCS

A TANÁCS (EU) 9/2021 ÁLLÁSPONTJA ELSŐ OLVASATBAN

a belső piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, továbbá a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

A Tanács által 2021. április 13-án elfogadva

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2021/C 151/01)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére, 114. cikkére, 168. cikke (4) bekezdésének b) pontjára, valamint 173. és 338. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A belső piac az Unió egyik sarokköve. Létrejötté óta bizonyította, hogy jelentősen hozzájárul a növekedéshez, a versenyképességhez és a foglalkoztatáshoz, és továbbra is egyenlően szolgálnia kell valamennyi polgár és vállalkozás érdekeit. Új lehetőségeket és méretgazdaságosságot teremtett az uniós vállalkozások, nevezetesen a mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára és erősítette ipari versenyképességüket. A belső piac hozzájárult a munkahelyteremtéshez és nagyobb választékot kínált a minőségi termékekből és szolgáltatásokból a fogyasztók számára, alacsonyabb áron. Emellett továbbra is motorja az integráltabb piac, valamint az erősebb, kiegyensúlyozottabb és tisztességesebb gazdaság kiépítésének. Amellett, hogy az Unió egyik legfontosabb vívmánya és a legjobb eszköze az egyre inkább globalizálódó világban, egyúttal – az éghajlatváltozásból fakadó növekvő nyomásra adott válaszként is – központi elemét képezi a fenntartható gazdaság zöld és digitális transzformáció általi megvalósításának.
- (2) A belső piacnak folyamatosan alkalmazkodnia kell a digitális forradalom és a globalizáció által jellemzett, gyorsan változó környezethez. A digitális innováció új korszaka továbbra is lehetőségeket teremt a vállalkozások és a magánszemélyek számára, új termékeket, szolgáltatásokat, folyamatokat és üzleti modelleket hoz létre, valamint új lehetőségeket kínál a magas színvonalú statisztikák hatékony előállításához. Ugyanakkor kihívások is fakadnak belőle a szabályozás, a szabályok érvényesítése, a fogyasztóvédelem és biztonság tekintetében.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 40. o.

⁽²⁾ HL C 86., 2019.3.7., 259. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2019. február 12-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2021. április 13-i állásfoglalása első olvasatban. Az Európai Parlament ...-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

- (3) Az uniós joganyag jelentős része a belső piac működésének alátámasztására szolgál. E jelentős rész különösen a versenyképességre, a szabványosításra, a kölcsönös elismerésre, a megfelelésértékelésre, a fogyasztóvédelemre és a piacfelügyeletre vonatkozik. Olyan szabályokból áll, amelyek az üzleti, kereskedelmi és pénzügyi tranzakciókkal, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területével, az európai statisztikák előállításával, valamint a tisztességes verseny előmozdításával kapcsolatosak. Az uniós jog e jelentős része a belső piac működéséhez elengedhetetlen egyenlő versenyfeltételeket teremti meg a fogyasztók és a vállalkozások javára.
- (4) Azonban a belső piac megfelelő működésének továbbra is vannak diszkriminatív, indokolatlan vagy aránytalan akadályai, és új akadályok is felmerülnek. A szabályok elfogadása csak az első lépés; legalább ilyen fontos az is, hogy működjenek. A meglévő szabályok érvényesítésével kapcsolatos aktuális kihívások, a termékek és szolgáltatások szabad mozgásának akadályai és a határokon átnyúló közbeszerzések alacsony szintje korlátozza a vállalkozások és a fogyasztók lehetőségeit. Ezen akadályok felszámolása végső soron attól függ, hogy a polgárok bíznak-e az Unióban és abban, hogy képes eredményeket felmutatni, valamint munkahelyeket és növekedést teremteni, miközben védi a közérdeket.
- (5) Korábban külön uniós cselekvési programok léteztek a vállalkozások – különösen a kkv-k – versenyképessége, a fogyasztóvédelem, a pénzügyi szolgáltatások ügyfelei és végfelhasználói, a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos szakpolitikai döntéshozatal, valamint a növények, az állatok, az élelmiszerek és a takarmányok területén. Néhány további tevékenység finanszírozása közvetlenül a belső piac költségvetési soraiból történt. Most a különböző intézkedések közötti észszerűsítő átszervezésre és a szinergiák kiaknázására, valamint a jól működő és fenntartható belső piac megvalósítását célzó tevékenységek finanszírozására vonatkozó rugalmasabb, átláthatóbb, egyszerűbb és mozgékonyabb keret létrehozására van szükség. Ezért új programot kell létrehozni, amely összefogja a korábban ezen más programok és más vonatkozó költségvetési sorok alapján finanszírozott tevékenységeket. E programnak olyan új kezdeményezéseket is tartalmaznia kell, amelyek célja a belső piac működésének javítása, anélkül azonban, hogy átfedések keletkeznének a kapcsolódó uniós programokkal és intézkedésekkel.
- (6) Az európai statisztikák 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ szerinti fejlesztése, előállítása és közzététele a 99/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁵⁾ létrehozott külön európai statisztikai program hatálya alá tartozott. Az európai statisztikák előállításának és közzétételének folytonossága érdekében az új programnak az előző európai statisztikai program által lefedett tevékenységekre is ki kell terjednie, és ennek érdekében keretet kell biztosítania a 223/2009/EK rendelet szerinti európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez. Az új programmal létre kell hozni az európai statisztikákra vonatkozó pénzügyi keretet annak érdekében, hogy az összes uniós szakpolitika tervezéséhez, végrehajtásához, nyomon követéséhez és értékeléséhez magas színvonalú, összehasonlítható és megbízható európai statisztikák álljanak rendelkezésre. A szakmai függetlenség az európai statisztikák fejlesztésének, előállításának és közzétételének egyik szükséges előfeltétele.
- (7) Ezért célszerű létrehozni egy programot a belső piac működésének, a vállalkozások – különösen a kkv-k – versenyképességének és fenntarthatóságának, a szabványosításnak, a piacfelügyeletnek és a fogyasztóvédelemnek a javítására, a növények, az állatok, az élelmiszerek és a takarmányok területére, valamint az európai statisztikákra (Egységes piac program) (a továbbiakban: a program). A programot hétéves időtartamra kell létrehozni, hogy időtartama igazodjon az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben⁽⁶⁾ meghatározott, 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret időtartamához.
- (8) A programnak támogatnia kell a belső piac megfelelő működését biztosító uniós jogszabályok kialakítását, végrehajtását és érvényesítését. Támogatnia kell azoknak a feltételeknek a megteremtését, amelyek felruhazzák a helytállás képességével a belső piac valamennyi szereplőjét, köztük a vállalkozásokat, a polgárokat – köztük a fogyasztókat és a munkavállalókat –, a civil társadalmat képviselőket és a hatóságokat. Ennek érdekében a programnak a vállalkozások – különösen a kkv-k, köztük a turisztikai ágazatban működő kkv-k – versenyképességének, kapacitásépítésének és fenntarthatóságának az elősegítésére kell irányulnia, többek között a turisztikai ágazatban is. A vállalkozások fenntarthatósága fontos hosszú távú versenyképességük megtartása szempontjából, és hozzájárul az Unió gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatóságot célzó átalakulásához, annak pedig együtt kell járnia a digitalizációval és a fenntartható üzleti gyakorlatok alkalmazásával. A programnak támogatnia kell továbbá a fogyasztóvédelmi és fogyasztói biztonsági szabályok érvényesítését is. Fel kell hívnia a vállalkozások és egyének figyelmét a jogaikra azáltal, hogy megfelelő eszközöket, információt és segítséget biztosít számukra ahhoz, hogy megalapozottan dönthessenek, valamint erősödjön részvételük az uniós szakpolitikák alakításában. Ezenkívül a program céljai között kell, hogy szerepeljen a szabályozási és az igazgatási együttműködés javítása is, nevezetesen

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 99/2013/EU rendelete (2013. január 15.) az európai statisztikai programról (2013–2017) (HL L 39., 2013.2.9., 12. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.).

képzési programok, a bevált gyakorlatok megosztása, valamint a tudás- és kompetenciabázisok kiépítése révén, ideértve a stratégiai közbeszerzés alkalmazását is. A program célja kell, hogy legyen továbbá az olyan magas színvonalú uniós és nemzetközi szabványok kidolgozásának, illetve az olyan szabályalkotásnak a támogatása – többek között az érdekelt felek széleskörű bevonásával –, amely alátámasztja az uniós jogszabályok végrehajtását.

Ennek ki kell terjednie a pénzügyi beszámolás és ellenőrzés területére is, ezáltal hozzájárulva az Unió tőkepiacainak átláthatóságához és megfelelő működéséhez, valamint a befektetők jobb védelméhez. A program céljaul kell továbbá kitűzni az emberek, az állatok és a növények magas szintű egészségének biztosítását szolgáló uniós jogszabályok végrehajtásának és érvényesítésének, továbbá az emberek jóllétének és az állatok jólétének, valamint az élelmiszer- és takarmánybiztonságnak a támogatását, a fenntartható fejlődés elveinek tiszteletben tartása és a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása mellett. Ezenkívül a program keretében támogatni kell a magas színvonalú európai statisztikáknak a 223/2009/EK rendeletben foglalt és az Európai statisztika gyakorlati kódexében részletesebben kifejtett statisztikai elvekkel összhangban történő előállítását.

- (9) Egy olyan modern belső piac, amely a tisztességeség, az átláthatóság és a kölcsönös bizalom elvén alapul, előmozdítja a versenyt, és a fogyasztók, a vállalkozások és a munkavállalók javát szolgálja. A szolgáltatások folyamatosan fejlődő belső piacának jobb kiaknázása elő kell, hogy segítse az uniós vállalkozások általi munkahelyteremtést és határokon átnyúló növekedést, a szolgáltatások szélesebb körének kedvezőbb áron való kínálatát, valamint a magas színvonal fenntartását a fogyasztók és a munkavállalók számára. Ennek elérése érdekében a programnak hozzá kell járulnia a belső piaci folyamatok jobb figyelemmel kíséréséhez csakúgy, mint a fennmaradó diszkriminatív, indokolatlan vagy aránytalan akadályok azonosításához és megszüntetéséhez, valamint annak biztosításához, hogy a keretszabályozás teret engedjen az innováció minden formájának, ideértve többek között az új technológiai fejlesztéseket és folyamatokat, a szolgáltatásinnovációs üzleti modelleket, a kollaboratív és szociális gazdasági modelleket, a szociális innovációt és a nem technológiai innovációt is.
- (10) A belső piac szabályozási akadályai számos ipari termék esetében már felszámolásra kerültek megelőző mechanizmusok, közös szabályok elfogadása és – ilyen uniós szabályozás hiányában – a kölcsönös elismerés elve révén. Azokon a területeken, amelyekre nem vonatkozik uniós jogszabály, a kölcsönös elismerés elve alkalmazandó, amelynek eredményeképpen az egyik tagállamban jogszerűen forgalmazott áruk a szabad mozgás jogának alkalmazásával a többi tagállamban is értékesíthetők. Ha az érintett tagállam részéről indokolt az áru forgalmazásának ellenzése, korlátozást vezethet be, feltéve hogy ez a korlátozás hátrányos megkülönböztetéstől mentes, azt az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 36. cikkében meghatározott vagy az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlatában elismert, közérdeken alapuló kényszerítő indokok igazolják és az elérni kívánt céllal arányos. A kölcsönös elismerés elvének nem megfelelő alkalmazása azonban – amely például indokolatlan vagy aránytalan korlátozások bevezetése esetén áll fenn – megnehezíti a vállalatok számára a piacra jutást más tagállamokban. Az árupiacok nagy fokú integrációja ellenére ez a helyzet elvesztegetett lehetőségeket jelent a gazdaság egésze számára. Az (EU) 2019/515 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁷⁾ elfogadásával várhatóan jelentősen megnövekednek a gazdasági előnyök ezen a területen. A program keretében ezért a kölcsönös elismerés elve alkalmazásának javítására kell törekedni az áruk területén annak érdekében, hogy a benne rejlő lehetőségeket maradéktalanul ki lehessen használni. A programnak ezenkívül azt kell céloznia, hogy csökkenjen a piacra kerülő illegális és a szabályoknak nem megfelelő áruk száma – részben célzott ismeretterjesztés és képzés segítségével, részben pedig az (EU) 2019/515 rendeletben említett termékinformációs kapcsolattartó pontok támogatása és az illetékes hatóságoknak a kölcsönös elismerés kapcsán való hatékonyabb együttműködése révén.
- (11) Új szabályozási és érvényesítési kihívások merülnek fel a környezet digitális forradalom miatti gyors változásával összefüggésben, és az olyan területek tekintetében, mint például a kiberbiztonság, az adatvédelem és a magánélet védelme, a dolgok internete és az ezekhez kapcsolódó etikai normák. A termékbiztonságra és a felelősség egyértelművé tételére vonatkozó szigorú szabályok elengedhetetlenek annak biztosításához, hogy az uniós polgárok – így többek között a fogyasztók – és a vállalkozások is megfelelő védelemben részesülhessenek valamilyen kár bekövetkezése esetén. A programnak ezért hozzá kell járulnia az uniós terméklefelelősségi rendszer gyors kiigazításához és hatékonyabb érvényesítéséhez annak érdekében, hogy az elősegítse az innovációt, miközben garantálja a felhasználók védelmét és biztonságát.
- (12) Az uniós jognak nem megfelelő termékek forgalomba hozatala – ideértve a harmadik országból importált ilyen termékeket is – kockázatnak teszi ki az Unió polgárait, köztük a fogyasztókat, valamint más végfelhasználókat is. Az előírásoknak megfelelő termékeket hagyományos vagy elektronikus úton értékesítő gazdasági szereplőknek a versenyhelyzet torzulásával kell megküzdeniük azon gazdasági szereplők miatt, amelyek – ismerethiányból fakadóan, versenyelőnyhöz jutás céljából szándékosan vagy a piacfelügyelet Uniós-szerte tapasztalható széttagoaltságából következően – nem tartják be a szabályokat. A piacfelügyeleti hatóságok gyakran alulfinanszírozottak, és a

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/515 rendelete (2019. március 19.) a valamely másik tagállamban jogszerűen forgalmazott áruk kölcsönös elismeréséről és a 764/2008/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 91., 2019.3.29., 1. o.).

nemzeti határok korlátozzák a tevékenységüket, miközben a vállalkozók uniós vagy akár globális szinten kereskednek. A piacfelügyeleti hatóságok – különösen az e-kereskedelem esetében – nagy nehézségekkel szembesülnek a harmadik országokból behozott, nem megfelelő termékek nyomon követése és a joghatóságuk alá tartozó gazdasági szereplők beazonosítása terén.

A termékekhez való fizikai hozzáférés hiánya miatt jelentős nehézséget jelent számukra a kockázatértékelések és a termékvizsgálatok elvégzése is. A program keretében ezért a termékmegfelelőség erősítésére kell törekedni az alkalmazandó uniós termékbiztonsági szabályokkal kapcsolatos ismeretterjesztés, a megfelelőség (EU) 2019/1020 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁸⁾ szerinti ellenőrzésének intenzívebb alkalmazása, valamint a betartatásért felelős hatóságok közötti határokon átnyúló együttműködés szorosabbra fűzésének elősegítése révén. A programnak továbbá hozzá kell járulnia a piacfelügyeleti tevékenységek meglévő keretének megszilárdításához, ösztönöznie kell a különböző tagállamok piacfelügyeleti hatóságainak együttes fellépését, javítania kell az információcserét, valamint elő kell mozdítania a piacfelügyeleti tevékenységek konvergenciáját és szorosabb integrációját. A programnak ezt különösen az (EU) 2019/1020 rendelet által bevezetett új követelmények szigorú érvényesítésének biztosításával kell elérnie, hogy ezáltal megakadályozza a szabályoknak nem megfelelő termékek fogyasztók és más végfelhasználók számára való értékesítését. A programnak ezért Unió-szerte meg kell erősítenie a piacfelügyeleti hatóságok kapacitásait, hozzá kell járulnia a szabályoknak a tagállamokban egymáshoz viszonyítottan egységesebb érvényesítéséhez, és lehetővé kell tennie a tagállamok számára, hogy gazdasági növekedés és fenntarthatóság tekintetében egyenlően részesüljenek a belső piac előnyeiből.

- (13) Jóllehet a program nem tartalmaz a szellemi tulajdon-jogok védelmét támogató célkitűzéseket és intézkedéseket, ugyanakkor szem előtt kell tartani, hogy a hamisított termékek gyakran nem felelnek meg az uniós termékbiztonsági és fogyasztóvédelmi jogszabályok követelményeinek, és kockázatot jelentenek a fogyasztók egészségére és biztonságára nézve, különösen online vásárlás esetén. A programnak ezért fokoznia kell a szinergiákat a szellemi tulajdon-jogok védelmének területére vonatkozó más uniós programokkal, különösen a vámellenőrzési berendezések pénzügyi támogató eszközének az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott vámellenőrzési berendezések támogató eszközével.
- (14) Annak érdekében, hogy megkönnyítse a megfelelést az eredendően magasabb kockázatú harmonizált termék kategóriák esetében, az Unió létrehozta a megfelelőségértékelő szervezetek akkreditálási rendszerét, amely ellenőrzi e szervezetek kompetenciáját, pártatlanságát és függetlenségét. Elengedhetetlen, hogy a megfelelőségértékelő szervezetek megbízhatóak legyenek és megfelelő szakértelemmel rendelkezzenek, mivel azt ellenőrzik, hogy a termékek a forgalomba hozataluk előtt megfelelnek-e a biztonsági követelményeknek. A fő kihívás most annak biztosítása, hogy az akkreditációs rendszer továbbra is tükrözze a szakma fejlődését, és hogy annak alkalmazása ugyanolyan szigorúsággal történjen az Unió egészében. A programnak ezért támogatnia kell azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a megfelelőségértékelő szervezetek továbbra is teljesítsék szabályozási követelményeiket – többek között pártatlanság és függetlenség tekintetében –, különösen az akkreditáció révén. Hasonlóképpen, a programnak – a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁹⁾ említett Európai Akkreditálási Együttműködés támogatása révén – az akkreditációs rendszer fejlesztését célzó intézkedéseket is támogatnia kell, különösen az új szakpolitikai területeken.
- (15) Mivel az online kereskedelem és az utazási szolgáltatások fejlődése nyomán a fogyasztói piacok ma már nem ismernek határokat, fontos annak biztosítása, hogy az Unióban lakóhellyel rendelkező fogyasztók ugyanolyan magas szintű védelmet élvezhessenek az áruk és szolgáltatások harmadik országban letelepedett gazdasági szereplőktől való behozatalakor többek között online értékesített áruk és szolgáltatások esetében is. Ezért lehetővé kell tenni, hogy a program támogassa a harmadik országokban található releváns szervekkel való együttműködést, például a szabályoknak nem megfelelő termékekre vonatkozó információcsere tekintetében.
- (16) A közbeszerzést a hatóságok a célból alkalmazzák, hogy gondoskodjanak a közforrások kedvező ár-érték arány melletti felhasználásáról, és hozzájáruljanak egy innovatívabb, fenntarthatóbb, inkluzívabb és versenyképesebb belső piachoz. Ez magában foglalja azt is, hogy olyan értékelési kritériumokat alkalmazzanak, amelyek a pályázatok odaítélésekor nem csak a gazdaságilag legelőnyösebb, hanem egyúttal a köz számára a legnagyobb értéket biztosító ajánlat kiválasztását is biztosítják, a „legjobb ár-minőség arány” elve mentén. Amennyiben ez összhangban van az alkalmazandó uniós joggal, figyelembe kell venni a környezetvédelmi, a tisztességes kereskedelemmel kapcsolatos

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 169., 2019.6.25., 1. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 30. o.).

és a társadalmi szempontokat, és az infrastrukturális nagyprojektek esetében elő kell mozdítani a pályázatok részekre bontását. A 2014/23/EU⁽¹⁰⁾, a 2014/24/EU⁽¹¹⁾ és a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹²⁾ biztosítja a jogi keret az uniós bruttó hazai termék 14 %-át képviselő közbeszerzési piacok integrációjához és hatékony működéséhez, ezzel is szolgálva a hatóságok, a vállalkozások és az állampolgárok – köztük a fogyasztók – érdekeit. A megfelelően végrehajtott közbeszerzési szabályok a belső piac megerősítését, valamint az uniós vállalkozások és az uniós munkahelyek számának növekedését elősegítő kulcsfontosságú eszközök. A programnak ezért olyan intézkedéseket kell támogatnia, amelyek biztosítják a stratégiai közbeszerzések szélesebb térnyerését, a közbeszerzők szakmai színvonalának emelését, a kkv-k számára a közbeszerzési piacokhoz való jobb hozzáférést – különösen tanácsadási szolgáltatások és képzés révén történő – elősegítését és javítását, az átláthatóság, az integritás és az adatminőség javulását, a beszerzések digitális átalakításának felgyorsítását és a közös beszerzések előmozdítását a tagállamokkal kialakított partnerségi megközelítés megerősítésével, az adatgyűjtés és az adatelemzés – többek között célzott IT-eszközök fejlesztése révén történő – javítását, a tapasztalatcseréknek és a bevált gyakorlatok megosztásának a támogatását, az európai és nemzetközi szabványokra való hivatkozást, az útmutatás nyújtását, a kedvező kereskedelmi megállapodásokra való törekvést, a nemzeti hatóságok közötti együttműködés megerősítését és a kísérleti projektek elindítását.

- (17) A program célkitűzéseinek elérése és a polgárok és a vállalkozások életének megkönnyítése érdekében egyre inkább digitalizált és teljes mértékben hozzáférhető, magas színvonalú, felhasználóközpontú szolgáltatásokat kell bevezetni. Fokozni kell az e-közigazgatásra és az e-kormányzatra irányuló erőfeszítéseket is, biztosítva ugyanakkor a megfelelő adatvédelmet és a magánélet védelmét. Ez maga után vonja azt is, hogy a közigazgatásoknak a polgárokkal és a vállalkozásokkal együttműködve kell megalkotniuk az említett közszolgáltatásaikat. Továbbá, mivel a belső piacon a határokon átnyúló tevékenységek folyamatos és állandó növekedése figyelhető meg, naprakész, pontos és könnyen érthető információknak kell rendelkezésre állniuk a vállalkozások és a polgárok jogairól. Ez azt jelenti, hogy az adminisztratív formákat elmagyarázó, egyszerű tájékoztatást is fel kell tüntetni. Elengedhetetlenné válik a tagállamközi szintű jogi tanácsadás és az e szinten felmerülő problémák megoldásában való segítségnyújtás is. A hatóságokat továbbá támogatni kell az e célok elérésére irányuló erőfeszítéseikben, például a nemzeti közigazgatások egyszerű és hatékony módon történő összekapcsolása, valamint az arra magyarázatot nyújtó tájékoztatás és információcsere révén, hogy hogyan működik a gyakorlatban a belső piac. A meglévő belső piaci irányítási eszközök e tekintetben már fontos szerepet töltenek be; biztosítani kell tehát minőségük, láthatóságuk, átláthatóságuk és megbízhatóságuk további növelését. A programnak ezért támogatnia kell a következő, már meglévő belső piaci irányítási eszközöket: az Európa Önökért portált, amely a jövőbeli egységes digitális kapu gerincévé kell, hogy váljon, az Európa Önökért Tanácsadó Szolgálatot, a SOLVIT-ot, a belső piaci információs rendszert és az egységes piaci eredménytáblát.
- (18) A programnak támogatnia kell az uniós szabályozási keret kialakítását a társasági jog és a vállalatirányítás, valamint a szerződési jog területén annak érdekében, hogy a vállalkozások – különösen a kkv-k – hatékonyabbá és versenyképesebbé váljanak, mindeközben pedig védelmet kell nyújtania a vállalatok működése által érintett felek számára, és hogy válasz szülessen a felmerülő politikai kihívásokra. Biztosítani kell a releváns uniós vívmányok megfelelő értékelését, végrehajtását és érvényesítését, az érdekelt felek tájékoztatását és segítségét, valamint az információcsere ösztönzését is ezen a területen. A programnak további támogatást kell nyújtania az adatgazdaság és az innováció egyértelmű és testre szabott jogi keretét elősegítő bizottsági kezdeményezésekhez. Ezek a kezdeményezések szükségesek a szerződéses és szerződésen kívüli kötelezettségek tekintetében a jogbiztonság növeléséhez, különösen a felelősség, a biztonság, az etika és a magánélet védelme tekintetében, az olyan kialakulóban lévő technológiák összefüggésében, mint például a dolgok internete, a mesterséges intelligencia, a robotika és a 3D nyomtatás. A programnak arra kell törekednie, hogy ösztönözze az adatvezérelt vállalkozások fejlődését, mivel az ilyen vállalkozások döntő szerepet fognak játszani az uniós gazdaságnak a globális versenyben nyújtott teljesítménye tekintetében.
- (19) A programnak elő kell segítenie továbbá a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet célzó uniós jogi keret tagállamok általi helyes és teljes körű végrehajtását és alkalmazását, valamint az e területeken jelentkező új kihívások kezelésére szolgáló jövőbeli szakpolitikák kidolgozását. Támogatnia kell az európai érdekű nemzetközi szervezeteknek – például az Európa Tanács pénzmosás elleni intézkedések értékelését és a terrorizmus finanszírozását vizsgáló szakértői bizottságának – a vonatkozó tevékenységeit is.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/23/EU irányelve (2014. február 26.) a koncessziós szerződésekről (HL L 94., 2014.3.28., 1. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

- (20) A pénzügyi szolgáltatások, a pénzügyi stabilitás és a tőkepiaci unió – ezen belül a fenntartható finanszírozás – területén a belső piac megvalósításának és fejlesztésének célja nagymértékben függ a tényeken alapuló uniós szakpolitikai intézkedésektől. A Bizottságnak aktív szerepet kell vállalnia e cél elérésében oly módon, hogy folyamatosan nyomon követi a pénzügyi piacokat és a pénzügyi stabilitást, értékeli az uniós jogszabályoknak a tagállamok általi végrehajtását, felméri, hogy a hatályos jogszabályok a célnak megfelelőek-e, és új kockázatok felmerülése esetén meghatározza a lehetséges intézkedési területeket, mindezeket az érdekelt feleknek a szakpolitikai ciklus egészébe való folyamatos bevonásával. Az ilyen tevékenységek elemzések, tanulmányok, képzési anyagok, felmérések, megfelelőségértékelések, értékelések és magas színvonalú statisztikák előállításán alapulnak, és azokat informatikai rendszerek és kommunikációs eszközök támogatják.
- (21) Az EUMSZ olyan szabályrendszert tartalmaz, amely biztosítja, hogy a belső piacon ne torzuljon a verseny. A programnak hozzá kell járulnia az Unió versenypolitikájához, többek között a különböző hálózatokkal, valamint a nemzeti hatóságokkal és bíróságokkal való együttműködés javítása és megerősítése, valamint a nemzetközi együttműködés megerősítése révén, továbbá az érdekelt felek szélesebb csoportjának az uniós versenypolitika területéhez tartozó jogok, előnyök és kötelezettségek megismertetésébe és magyarázatába való bevonása révén is. A programnak ezenkívül segítséget kell nyújtania a piaci folyamatok elemzésének és értékelésének tökéletesítésében, többek között az ágazati vizsgálatok és más piackutatási eszközök alkalmazása, valamint az információk és a legjobb gyakorlatok Európai Versenyhatóságok Hálózatán belüli szisztematikus megosztása révén. Ennek – többek között nemzetközi szinten is – hozzá kell járulnia a tisztességes verseny és az egyenlő versenyfeltételek biztosításához, valamint lehetővé kell tennie a vállalkozások – különösen a kkv-k –, illetve a fogyasztók számára, hogy kiaknázzák a belső piacból származó előnyöket.
- (22) A programnak mindenekelőtt foglalkoznia kell a verseny és a belső piac működésére nézve a gazdaság és az üzleti környezet folyamatos zöld és digitális átalakulásából – és különösen az adatok mennyiségének és felhasználásának exponenciális növekedéséből – fakadó radikális változásokkal, figyelembe véve azt, hogy a vállalatok egyre nagyobb mértékben támaszkodnak mesterséges intelligenciára, nagy adathalmazokra alkalmazott algoritmusokra és egyéb informatikai eszközökre és szakértelemre. Alapvető fontosságú az is, hogy a program támogassa a tagállamokkal és azok hatóságaival és bíróságaival alkotott hálózatokat és elősegítse a velük való szélesebb körű, illetve mélyebb együttműködést, mivel a torzulásmentes verseny és a belső piac működése rendkívüli mértékben függ e szervezetek intézkedéseitől. Tekintettel arra a sajátos szerepre, amelyet a versenypolitika tölt be az Unió határain kívüli versenyellenes magatartás eredményeként a belső piacon megnyilvánuló káros hatások megelőzésében, a programnak adott esetben támogatnia kell a harmadik országok hatóságaival való együttműködést is. Végezetül, szélesebb körben van szükség tájékoztatási tevékenységek folytatására ahhoz, hogy több polgár és vállalkozás élvezhesse maradéktalanul a tisztességes verseny kínálta előnyöket a belső piacon. E tevékenységnek támogatnia kell azokat az erőfeszítéseket, amelyek azt hivatottak hatékonyabban demonstrálni, hogy milyen előnyökkel jár az Unió versenypolitikája az uniós polgárok számára – többek között a civil társadalmi csoportokat képviselőkkel, illetve az érintett felekkel való együttműködés révén. Várhatóan rugalmasságra lesz szükség a program versennyel foglalkozó részének végrehajtásában ahhoz, hogy reagálni lehessen a belső piaci versenyfeltételekben bekövetkező dinamikus és gyors ütemű fejlemények alakulása folytán folyamatosan átalakuló igényekre, amely fejlemények tempóját és nagyságrendjét nehéz megbecsülni. E fejlemények különösen a digitalizációval, a mesterséges intelligenciával, az algoritmusokkal, a nagy adathalmazokkal, a kiberbiztonsággal és a krimináltechnikával kapcsolatosak.
- (23) Kiemelkedően fontos feladat az uniós vállalkozások versenyképességének és fenntarthatóságának erősítése és ezzel párhuzamosan a ténylegesen egyenlő versenyfeltételek, valamint a nyitott és versenyképes belső piac biztosítása. A kkv-k az uniós gazdaság motorjai. Ők teszik ki az összes uniós üzleti vállalkozás 99,8 %-át, a munkahelyek kétharmadát biztosítják, továbbá valamennyi ágazatban jelentős mértékben hozzájárulnak a regionális és helyi dimenziójú, új, minőségi munkahelyek teremtetéséhez és ezáltal a társadalmi kohézió kialakításához. A kkv-k kulcsszerepet játszanak az ipar modernizálásában és a gazdaság zöld és digitális átalakulásában, így egyebek mellett a klímasemlegesség megvalósításában is. A programnak ezért e vállalkozásoknak az erőforráshatékonyság-növelésre, valamint környezetbarát és magas színvonalú termékek és szolgáltatások kifejlesztésére irányuló erőfeszítéseit is támogatnia kell. Ennek során a programnak hozzá kell járulnia a kkv-k világpiaci versenyképességének javításához is.
- (24) A kkv-k olyan közös kihívásokkal néznek szembe, amelyek a nagyvállalatokat nem érintik ugyanolyan mértékben. E közös kihívások közé tartozik a finanszírozás megszerzése, a képzett munkaerő felvétele, adminisztratív terhek enyhítése, a kreativitás és az innováció abszorpciója – többek között közbeszerzések révén –, valamint a globális piacokra, illetve értékláncokba való bejutás a nemzetköziesedési tevékenységeik fejlesztése érdekében. A programnak arányosan kezelnie kell az ilyen piaci hiányosságokat, de eközben nem torzíthatja indokolatlanul a versenyt a belső piacon. A programnak számításba kell vennie az egyes konkrét kkv-típusok sajátos szükségleteit is: ilyenek például a mikrovállalkozások, a szolgáltatással foglalkozó kkv-k, a kézműipari tevékenységet folytató kkv-k, valamint az önálló vállalkozókból, a szabad foglalkozások művelőiből álló kkv-k és a szociális vállalkozások. A szociális vállalkozások körét az Unióban a szociális gazdasághoz tartozó vállalkozások és szervezetek különböző típusai alkotják: így például szövetkezetek, biztosító egyesületek, non-profit szervezetek, alapítványok, szociális vállalkozások és egyéb vállalkozástípusok. Mivel e vállalkozások figyelmének a középpontjában inkább az emberek számára való közös értékteremtés és szociális hatás elérése áll, nem pedig a nyereségszerzés, képesek a szociális

innováció, az átlátható kormányzás és a szolidaritás motorjaként működni, és nyereségük vagy többletforrásaik legnagyobb részét visszaforgatva újra célkitűzéseik szolgálatába állítani azt. Figyelmet kell fordítani továbbá az olyan lehetséges új vállalkozók sajátos igényeire is, mint a fiatal és a női vállalkozók, az idősek és a fogyatékos-sággal élő személyek.

- (25) A programnak figyelembe kell vennie a 2003/361/EK bizottsági ajánlás ⁽¹³⁾ fogalommeghatározása szerinti kkv-kat. E rendelet kkv-kra való alkalmazása során a Bizottságnak konzultálnia kell az összes érintett féllel, többek között a tagállamokbeli kkv-ket képviselő köz- és magánszervezetekkel, valamint a tagállamok kereskedelemfejlesztési szervezeteivel.
- (26) A programnak elő kell segítenie és elő kell mozdítania az innovációs kultúrát, olyan ipari ökoszisztémákat kialakítva, amelyek képesek ösztönözni az induló innovatív vállalkozások létrehozását és a kkv-k növekedését, és kiemelt figyelmet fordítva minden olyan kkv-ra, amely szembe tud nézni a zöld és digitális átállás, valamint az egyre erősebb versenyre kényszerítő és gyorsan változó környezet jelentette kihívásokkal. A program keretében arra kell törekedni, hogy az együttműködésen alapuló új üzleti modellek, a hálózatépítés, valamint a tudás és az erőforrások – többek között a klaszterek európai partnerségei és az üzleti hálózati szervezetek közötti – megosztásának előmozdítása révén a program támogassa az innováció elterjedését.
- (27) A kkv-k támogatását célzó munkaprogramok kidolgozásakor figyelembe kell venni a kkv-stratégia és az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag stratégiai rendelkezéseit, valamint a kkv-knak a kkv-teljesítményértékelőben leírt működési környezetét. Figyelmet kell fordítani továbbá a kkv-követek hálózata által felvetett szempontokra.
- (28) Számos uniós versenyképességi probléma származik abból, hogy a kkv-k nehezen jutnak forrásokhoz. E nehézségek abból fakadnak, hogy a kkv-k számára gondot jelent a hitelképességük bizonyítása, nem rendelkeznek elég eszközzel, amely fedezetként (pl. biztosíték/garancia) szolgálhatna a hitelezőknek, vagy nem ismerik a tevékenységüket támogató, uniós, nemzeti vagy helyi szinten már meglévő mechanizmusokat. További finanszírozási problémák adódnak abból, hogy a kkv-k versenyképességének fenntartásához szükség van például az innováció elterjesztését célzó tevékenységekre, a digitalizációra és a nemzetköziesedésre, valamint a munkavállalók továbbképzésére és átképzésére. A korlátozott mértékű forráshoz jutás kedvezőtlen hatást gyakorol a vállalkozások létrehozására, a növekedési és túlélési arányokra, valamint az új vállalkozók azon készségére, hogy életképes vállalatokat vegyenek át jogutódlás keretében.
- (29) A készségek hiánya jelentősen akadályozza a vállalkozások növekedését az Unióban. A vállalkozói készség Unión belüli előmozdítása, továbbá a kkv-k növekedésének, valamint digitális és zöld átállásának támogatása érdekében a programnak elő kell mozdítania és meg kell könnyítenie a kkv-k készségekhez és mentori programokhoz való hozzáférését, különös tekintettel a technológiai, vállalkozói és vezetői készségek fejlesztésére. Ennek során a szinergiák növelése és a párhuzamosságok elkerülése érdekében a Bizottságnak biztosítania kell a koordinációt a többi uniós, nemzeti és regionális program keretében indított kezdeményezésekkel.
- (30) A piaci hiányosságok leküzdése érdekében, valamint annak biztosítására, hogy a kkv-k – köztük az induló innovatív vállalkozások és a növekvő innovatív vállalkozások – továbbra is az uniós gazdaság versenyképességének alapját képezzék, a kkv-knak további támogatásra van szükségük az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁴⁾ (*) létrehozott InvestEU Alap kkv-kra vonatkozó szakpolitikai keretében létrehozott, hitelviszonyt, illetve tulajdoni részesedést megtestesítő eszközök révén. A kkv-kra vonatkozó szakpolitikai keret hitelgarancia-eszköze, amelyet eredetileg az 1287/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁵⁾ vezetett be, bizonyított hozzáadott értéket képvisel, és várhatóan kedvező hozzájárulást fog nyújtani legalább 500 000 kkv számára. Több figyelmet lehetne fordítani arra, hogy a potenciális kedvezményezettek jobb tájékoztatást kapjanak a kkv-k számára rendelkezésre álló InvestEU programról.
- (31) A program keretében tett intézkedéseknek arra kell irányulniuk, hogy a program szakpolitikai célkitűzései ne csak vissza nem térítendő támogatások révén valósuljanak meg, hanem az InvestEU Alap kkv-kra vonatkozó szakpolitikai keretében létrehozott pénzügyi eszközökhöz és költségvetési garanciákhoz való hozzáférés megkönnyítése révén is, és erősíteniük kell az egyéb uniós programokkal fennálló szinergiákat. Az intézkedéseknek egyértelmű uniós hozzáadott értékkel kell rendelkezniük.
- (32) A programnak hatékony segítséget kell nyújtania a kkv-k számára a teljes életciklusukon keresztül, támogatást biztosítva a kkv-knak közös projektek céljából partnerek megtalálásához a forgalmazáshoz, a piacra jutáshoz és a kapacitásépítéshez, továbbá ösztönözve a klaszterek és az üzleti hálózati szervezetek keretében folytatott együttműködést. Emellett támogatnia kell a kkv-k zöld és digitális átállását, és építenie kell a kkv-kkal kapcsolatban megszerzett egyedülálló ismeretekre és szakértelemre, valamint az uniós, a nemzeti és a regionális érdekelt felekkel

⁽¹³⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L ...).

(*) A PE-CONS 74/20 (2020/0108(COD)) sz. dokumentumban található rendelet száma.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1287/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a vállalkozások és a kis- és középvállalkozások versenyképességét segítő program (COSME) (2014–2020) létrehozásáról és az 1639/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 33. o.).

folytatott együttműködés keretében hosszú idő alatt felhalmozódott tapasztalatokra. E támogatás nyújtása során figyelembe kell venni az Enterprise Europe Network (EEN) tapasztalatait, amely egyablakos ügyintézési pontként szolgál a kkv-k versenyképességének javítása, valamint üzleti tevékenységüknek a belső piacon és azon túli fejlesztése érdekében. Az EEN a továbbiakban is nyújt támogatást egyéb uniós programok, nevezetesen az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁶⁾ (*) létrehozott Horizont Európa keretében, e programok pénzügyi forrásait felhasználva. Az EEN-nek ezenkívül meg kell könnyítenie a kkv-k fokozott részvételét az olyan belső piaci szakpolitikai kezdeményezések kidolgozásában, mint például a közbeszerzési és a szabványosítási eljárások. Az EEN-nek javítania kell az együttműködést az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁷⁾ (**) létrehozott Digitális Európa program szerinti európai digitális innovációs központokkal és az InvestEU tanácsadó központtal. Ezenfelül az „Erasmus fiatal vállalkozóknak” elnevezésű sikeres mentorálási programnak továbbra is olyan eszköznek kell maradnia, amely lehetővé teszi az új vagy leendő vállalkozók számára, hogy egy másik országbeli tapasztalt vállalkozóval kapcsolatba lépve és tanulva tőle, ezáltal saját vállalkozói képességeiket erősítve üzleti és vezetői tapasztalatot szerezzenek. A program keretében ki kell bővíteni a földrajzi lefedettséget, és így szélesebb körű kapcsolatfelvételi lehetőséget kell biztosítani a vállalkozóknak, adott esetben más uniós kezdeményezéseket kiegészítve.

- (33) További erőfeszítéseket kell tenni az adminisztratív terhek csökkentésére és a program kezdeményezéseihez való hozzáférés megkönnyítésére a bonyolult pályázati eljárásokból és részvételi követelményekből eredő, a kkv-kat terhelő költségek csökkentése révén. Ennek keretében az EEN-nek – egyablakos formában működve és testre szabott iránymutatást nyújtva – fő információs pontként kell szolgálnia az uniós forrásokhoz való hozzáférés iránt érdeklődő kkv-k számára. Elengedhetetlen a kkv-kat támogató meglévő intézkedések tapasztalataira való támaszkodás, egyúttal nyitottnak maradva arra, hogy a belső piacon a kkv-kat érintő változó feltételek – különösen a digitalizáció és a szabályozásból eredő terhek – tükrében ezen intézkedések kiigazításra kerüljenek.
- (34) Mivel a klaszterek kedvező és reziliens üzleti környezetet kínálnak, stratégiai eszközként szolgálnak a kkv-k versenyképességének és fejlesztésének támogatásához. Megkönnyíthetik az ipar – beleértve a szolgáltatásokat is – zöld és digitális átalállítását, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés révén erősíthetik a régiók gazdasági fejlődését. Fontos, hogy a közös klaszterkezdeményezések kritikus tömeget érjenek el, mivel ez felgyorsítja a kkv-k növekedését. A szakosodott ipari ökörendszerek összekapcsolásával a klaszterek új üzleti lehetőségeket teremtenek a kkv-k számára, és jobban integrálják őket az uniós és a globális stratégiai értékláncokba. Az Európai Klaszter-egységműködési Platform, valamint annak Európai Erőforrás-hatékonysági Tudásközpontja támogatásával segítséget kell nyújtani a transznacionális és a régióközi partnerségi stratégiák kidolgozásához és együttes tevékenységek végrehajtásához. Abban is támogatni kell a kkv-kat, hogy harmadik országok kkv-ival is összefogjanak. A fenntartható partnerségeket a folytatásukra nyújtott finanszírozással kell ösztönözni, amennyiben elérik a teljesítménnyel és a részvétellel kapcsolatos mérföldköveket. A kkv-knak nyújtott közvetlen támogatást a következő területeken klaszterszervezeteken keresztül kell becsatornázni: a fejlett technológiák átvételének, új üzleti modelleknek, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és erőforrás-hatékony megoldásoknak, a kreativitásnak és tervezésnek az elősegítése, a továbbképzés, a tehetségek vonzása, a vállalkozói készségek kialakításának felgyorsítása és a nemzetköziesedés. A kkv-k támogatására szakosodott egyéb szereplőket is be kell vonni a kkv-k említett közvetlen támogatásába az ipari átalakulás és az intelligens szakosodási stratégiák végrehajtásának megkönnyítése érdekében. A programnak ily módon hozzá kell járulnia az Unió innovációs központjaihoz, különösen a digitális innovációs központjaihoz, valamint a kohéziós politika és a Horizont Európa keretében megvalósított beruházásokhoz, és kapcsolódási pontokat kell létrehozni velük. Feltérképezhetők továbbá az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁸⁾ (***) létrehozott Erasmus+ programmal való szinergiák is.
- (35) A programnak elő kell segítenie a vállalkozások, különösen a kkv-k, valamint az egyetemek, a kutatóközpontok és a tudás megteremtésében és terjesztésében részt vevő egyéb intézmények közötti kapcsolatok erősítését. Ez a kapcsolat hozzájárulhat ahhoz, hogy javuljanak az új nemzetközi környezetből adódó stratégiai kihívások kezeléséhez szükséges vállalati képességek.

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L ...).

(*) Az ST 7064/20 (2018/0224(COD)) sz. dokumentumban található rendelet száma.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L...).

(**) Az ST 6789/20 (2018/0227(COD)) sz. dokumentumban található rendelet száma.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) az „Erasmus” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L ...).

(***) Az ST 14148/20 (2018/0191(COD)) sz. dokumentumban található rendelet száma.

- (36) A kkv-k növekedését – kisebb méretük miatt – sajátos tényezők akadályozzák. Rendkívül nehéz számukra a növekedés, illetve bizonyos üzleti tevékenységeik felfuttatása. A kkv-eszköz és az 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁹⁾ létrehozott Horizont 2020 keretébe tartozó, az új ipari értékláncokra irányuló uniós klaszterprojektek sikere, tanulságai és tapasztalatai alapján a programnak támogatnia kell a kkv-k tevékenységeinek bővítését fejlődésük valamennyi kritikus szakaszában, beleértve a nemzetköziesedést, az innováció átvételét és a kereskedelmi tevékenységeket. Ez a támogatás – amely kiegészítené az Európai Innovációs Tanács által a Horizont Európa keretében nyújtott támogatást – elsősorban az áttörést jelentő és a diszruptív innovációra, tehát az innovatív kkv-kra fog összpontosulni, különösen a piacteremtő innovációt megcélózva, ugyanakkor az innováció valamennyi típusa támogatható lesz belőle, beleértve a fokozatos innovációt is.
- (37) A kreativitás és az innováció valamennyi formája – ideértve a fokozott erőforrás- és energiahatékonyságot célzó innovációt is – kritikus fontosságú az Unió ipari értékláncainak versenyképessége szempontjából. Katalizátorként szolgálnak az üzleti és ipari ágazatok modernizációjához és hozzájárulnak az intelligens, inkluzív fenntartható növekedéshez. A kkv-k általi felhasználásukban azonban még mindig elmaradás mutatkozik. A programnak ezért támogatnia kell a kreativitás-vezérelt innovációt szolgáló célzott intézkedéseket, hálózatokat és partnerségeket, hogy lehetővé tegye a kkv-k számára az ipari értékláncok és ökoszisztémák egészében a zöld és digitális átalálást.
- (38) Az európai szabványok fontos szerepet játszanak a belső piacon. Létfonosságuk a vállalkozások és különösen a kkv-k versenyképessége szempontjából. Az európai szabványok ezenkívül az uniós jogszabályok és szakpolitikák támogatása szempontjából is kritikus fontosságú eszközök a zöld és digitális átalálást elősegítését célzó számos olyan alapvető területen, mint például az energiaügy, az éghajlatváltozás és a környezetvédelem, az információs és kommunikációs technológia, az erőforrások fenntartható használata és újrafeldolgozása, az innováció, a termék-biztonság, a fogyasztóvédelem, a munkavállalók biztonsága és a munkafeltételek, valamint a népesség előregedése; és ezáltal a társadalom egészét kedvezően érintik. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a szabványokban rejlő előnyök maximális kiaknázásához javítani kell a kidolgozásuk gyorsaságát és időszorúságát, és több erőfeszítést kell tenni az összes érdekelt félnek – köztük a fogyasztók képviselőinek – a jobb bevonása érdekében.
- (39) Az európai szabványosítási tevékenységeket az 1025/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁰⁾ szabályozza, és azok a köz- és magánszféra közötti, régóta fennálló partnerségen keresztül valósulnak meg, amely alapvető fontosságú az említett rendeletben meghatározott, valamint az általános és az ágazati uniós szabványosítási politikák részét képező célkitűzések elérése szempontjából.
- (40) A jól működő egységes pénzügyi és nem pénzügyi beszámolási keret alapvetően fontos a belső piac, a pénzügyi piacok hatékony működése, valamint a pénzügyi szolgáltatások integrált uniós piacának a bankunió és a tőkepiaci unió keretében történő létrehozása szempontjából.
- (41) Az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²¹⁾ megfelelően, a Nemzetközi Számviteli Standardok Testülete által elfogadott nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokat (IFRS) és az IFRS Értelmezési Bizottság vonatkozó értelmezéseit csak abban az esetben kell beilleszteni az uniós jogba az uniós szabályozott piacokon jegyzett értékpapírokkal rendelkező vállalatok általi alkalmazásuk céljából, ha az IFRS-ek megfelelnek az említett rendeletben meghatározott követelményeknek, így többek között azon követelménynek, hogy az elszámolások „megbízható és valós összképet” adjanak a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽²²⁾ előírtak szerint, és az európai közérdeket szolgálják. Ezeket a nemzetközi számviteli standardokat átlátható és demokratikusan ellenőrizhető módon kell kidolgozni. Az IFRS-ek ezért jelentős szerepet töltenek be a belső piac működésében, és így az Uniónak közvetlen érdeke fűződik annak biztosításához, hogy az IFRS-ek kidolgozására és jóváhagyására irányuló eljárás olyan standardokat eredményezzen, amelyek összhangban vannak a belső piac jogi kereteinek követelményeivel. Ezért fontos, hogy az IFRS Alapítvány számára megfelelő finanszírozási megállapodások létrehozására kerüljön sor a program keretében.

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.).

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1025/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az európai szabványosításról, a 89/686/EGK és a 93/15/EGK tanácsi irányelv, a 94/9/EGK, a 94/25/EGK, a 95/16/EGK, a 97/23/EGK, a 98/34/EGK, a 2004/22/EGK, a 2007/23/EGK, a 2009/23/EGK és a 2009/105/EGK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 87/95/EGK tanácsi határozat és az 1673/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 316., 2012.11.14., 12. o.).

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1606/2002/EK rendelete (2002. július 19.) a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról (HL L 243., 2002.9.11., 1. o.).

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).

- (42) Figyelembe véve az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG) által annak felmérése során betöltött szerepet, hogy az IFRS-ek megfelelnek-e az uniós jogszabályokban és szakpolitikákban szereplő, az 1606/2002/EK rendelet szerinti követelményeknek, az Uniónak azt is biztosítania kell, hogy az EFRAG finanszírozása stabil legyen, és ezért a programon keresztül hozzá kell járulnia e finanszírozáshoz. Az EFRAG szakmai munkája keretében arra kell összpontosítani, hogy az EFRAG szakmai tanácsokat adjon a Bizottságnak az IFRS-ek jóváhagyására, valamint az ezen IFRS-ek kidolgozási folyamatában való megfelelő uniós részvételre vonatkozóan, továbbá biztosítsa, hogy a nemzetközi standardalkotási eljárásban megfelelően figyelembe vegyék az Unió érdekeit. Ezen érdekek közé tartozik az „óvatosság” elve, a „megbízható és valós összképre” vonatkozó, a 2013/34/EU irányelvben foglalt követelmény és az 1606/2002/EK rendeletben meghatározott európai közérdek fenntartása, figyelembe véve az IFRS-ek által a pénzügyi stabilitásra és a gazdaságra gyakorolt hatást. Az EFRAG részeként létrejött az európai vállalati beszámolási laboratórium, amely elősegíti az innovációt és a bevált gyakorlatok kialakítását a vállalati beszámolóiban. Az európai vállalati beszámolási laboratórium fórumot biztosít, amelyen keresztül a vállalatok és a befektetők megoszthatják egymással a bevált gyakorlatokat, mindenképp a nem pénzügyi és fenntarthatósági jelentések területén. E munkára építve az EFRAG-nak hozzá kell járulnia a nem pénzügyi beszámolási standardok kidolgozásához is.
- (43) A kötelező könyvvizsgálat területén a Megfigyelőcsoport – amely a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) irányítási reformjának felügyeletéért felelős nemzetközi szervezet – 2005-ben létrehozta a Közérdekű Felügyeleti Tanácsot (PIOB). A PIOB feladata, hogy felügyelje a nemzetközi könyvvizsgálati standardok (ISA-k) elfogadásához vezető folyamatot és az IFAC egyéb közérdekű tevékenységeit. Az Unión belüli alkalmazás céljából ISA-kat lehet elfogadni, feltéve, hogy azokat a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²³⁾ 26. cikkében előírtak szerint szabályszerű eljárásban, közfelügyelet mellett és átlátható módon dolgozták ki. Figyelembe véve az ISA-knak az Unióban történő bevezetését és a PIOB alapvető szerepét annak biztosításában, hogy az ISA-k teljesítsék a 2006/43/EK irányelvben meghatározott követelményeket, a PIOB számára megfelelő finanszírozási mechanizmusokat kell létrehozni a program keretében.
- (44) Az Unió azáltal, hogy támogatja és kiegészíti azokat a tagállami szakpolitikákat, amelyek célja, hogy egyrészt a polgárok fogyasztóként maximálisan kiaknázhassák a belső piacon rejlő lehetőségeket, másrészt pedig ennek során biztonságuk és jogi és gazdasági érdekeik konkrét intézkedések révén megfelelő védelmet élvezzenek, hozzájárul a magas szintű fogyasztóvédelem biztosításához, a fogyasztók jogainak kiszélesítéséhez és a fogyasztóknak a belső piac középpontjába helyezéséhez. Az Uniónak azt is biztosítania kell, hogy a fogyasztóvédelmi és a termékbiztonsági jogszabályok megfelelően és egyenlő módon érvényesüljenek a gyakorlatban, és hogy a vállalkozások egyenlő versenyfeltételek mellett működhessenek, és ezáltal tisztességes verseny érvényesüljön a belső piacon. Ezenkívül ki kell szélesíteni a fogyasztók jogait, ösztönözni és segíteni kell őket a fenntartható és tájékozott döntések meghozatalában, mivel ez hozzájárul a fenntartható, energia- és erőforrás-hatékony és körforgásos gazdasághoz.
- (45) A programban célul kell kitűzni, hogy a fogyasztók, a vállalkozások, a civil társadalmat képviselők és a hatóságok több ismerettel rendelkezzenek az uniós fogyasztóvédelmi és biztonsági jogszabályokról. Emellett a programnak a fogyasztók és képvisleti szervezeteik jogait is meg kell erősítenie nemzeti és uniós szinten egyaránt. Ennek érdekében különösen támogatni kell egyrészt a BEUC európai fogyasztóvédelmi szervezetet (Bureau Européen des Unions de Consommateurs), amely egy olyan, régóta működő és elismert nem kormányzati szervezet, amely a fogyasztók érdekeit képviseli valamennyi releváns uniós szakpolitikával kapcsolatban, ami lehetővé tette e szervezet számára, hogy megerősített szinergiákat építsen ki a fogyasztói érdekképviselő megerősítése érdekében. Ennek érdekében különösen támogatni kell az Európai Szövetség a Fogyasztók Képviselőinek Összehangolására a Szabványosításban (ANEC) elnevezésű szervezetet is, amely a szabványosítási kérdések tekintetében képviseli a fogyasztói érdekeket. Ennek során különös figyelmet kell fordítani a fenntartható fogyasztás előmozdításával összefüggő új piaci igényekre, különösen a megtevesztő tervezett elavulási gyakorlatokkal és más megtevesztő gyakorlatokkal – például hamis környezetvédelmi állításokkal – szembeni konkrét intézkedések támogatása révén, a fogyasztóknak a termékek tartósságáról és javíthatóságáról való jobb tájékoztatásával. Különös figyelmet kell fordítani továbbá a gazdaság digitalizálásából eredő, például az összekapcsolt termékekkel, a dolgok internetével, a mesterséges intelligenciával és az algoritmusok használatával, valamint az új fogyasztási minták és üzleti modellek kialakításával kapcsolatos sebezhetőségek és kihívások megelőzése, illetve kezelése révén. A programnak támogatnia kell a releváns piaci információk kidolgozását, ezen belül többek között az uniós fogyasztói eredménytáblák közzétételét szolgáló intézkedéseket.
- (46) A programnak támogatnia kell az illetékes nemzeti hatóságokat – többek között a termékbiztonság felügyeletéért felelős hatóságokat –, amelyek nevezetesen a veszélyes termékekre vonatkozó uniós riasztási rendszeren keresztül működnek együtt. Támogatnia kell továbbá a 2001/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁴⁾ és a 765/2008/EK rendelet érvényesítését a fogyasztóvédelem és a termékbiztonság tekintetében, továbbá

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/43/EK irányelve (2006. május 17.) az éves és összevont (konszolidált) éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 157., 2006.6.9., 87. o.).

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/95/EK irányelve (2001. december 3.) az általános termékbiztonságról (HL L 11., 2002.1.15., 4. o.).

a fogyasztóvédelmi együttműködési hálózatot, valamint a harmadik országbeli és az uniós hatóságok közötti nemzetközi együttműködést. A program keretében arra is törekedni kell, hogy minden fogyasztónak és kereskedőnek rendelkezésére álljon a minőségi peren kívüli vitarendezés és online vitarendezés lehetősége, valamint a jogorvoslati eljárásokban való részvétel folyamatára vonatkozó tájékoztatás.

- (47) A programnak szintén támogatnia kell az Európai Fogyasztói Központok Hálózatát, amely segítséget nyújt a fogyasztóknak abban, hogy a belső piacon és az Európai Gazdasági Térségben, a határokon átnyúló – online vagy utazás közbeni – termék- vagy szolgáltatásvásárláskor élhessenek az uniós fogyasztói jogaikkal. A 29 központból álló hálózat, amelyet az uniós fogyasztói programok több mint 15 éve együttesen finanszíroznak, bizonyította, hogy hozzáadott értékkel bír a fogyasztók és a kereskedők belső piacba vetett bizalmának megerősítése szempontjából. Évente több mint 120 000 fogyasztói megkereséssel foglalkozik, és több millió polgárt ér el sajtó- és online információs tevékenységein keresztül. Ez az Unió egyik legtöbbre értékelt állampolgári segítségnyújtási hálózata, központjainak többsége pedig otthont ad a belső piaci jogszabályok, így például a 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁵⁾ aspektusairól tanácsadást biztosító kapcsolattartó pontoknak. Az értékelések megerősítették a központok működése folytatásának fontosságát. Az Európai Fogyasztói Központok Hálózata fontos információforrás lehet a fogyasztók helyi szinten tapasztalt, az uniós döntéshozatal és a fogyasztók érdekeinek védelme szempontjából releváns kihívásait és problémáit illetően. A hálózat a harmadik országokban működő hasonló szervezetekkel való viszonyossági megállapodások kialakítását is tervezi.
- (48) A 98/6/EK⁽²⁶⁾, a 2005/29/EK⁽²⁷⁾, a 2011/83/EU⁽²⁸⁾, az (EU) 2019/2161⁽²⁹⁾ és az (EU) 2020/1828⁽³⁰⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására többek között annak biztosítása érdekében került sor, hogy a fogyasztók a belső piacon egyenlő bánásmódban részesüljenek az olyan határokon átnyúló kérdések tekintetében, mint a nem megfelelő termékek értékesítése a gépjárműágazatban, a termékek kettős minőségi szabványai vagy a légi járatok törlése, illetve jelentős késése esetén az utasok által tapasztalt problémák. Ezen irányelvek célja egyben a tagállamok jogérvényesítési kapacitásának erősítése, a termékbiztonság fokozása, a szorosabb nemzetközi együttműködés, valamint új jogorvoslati lehetőségek biztosítása, különösen minősített szervezetek képviselői keresetei révén. A Bizottság 2017 májusában elvégezte az uniós fogyasztóvédelmi és marketingjog célravezetőségi vizsgálatát, amely feltárta, hogy határozottabban kell érvényesíteni a szabályokat, és meg kell könnyíteni a jogorvoslatot azokban az esetekben, amikor a fogyasztókat hátrány éri a fogyasztóvédelmi jogszabályok megszegése miatt. E célravezetőségi vizsgálatra tekintettel prioritásként kell kezelni az említett irányelvek és intézkedések teljes körű végrehajtásának támogatását és határokon átnyúló végrehajtásának előmozdítását.
- (49) Az állampolgárokat különösen érinti a pénzügyi piacok működése, ezért alaposabb tájékoztatást kell nyújtani számukra a vonatkozó jogokról, kockázatokról és előnyökről. A pénzügyi piacok a belső piac lényeges részét képezik, és olyan szilárd szabályozási és felügyeleti keretet igényelnek, amely nemcsak a pénzügyi stabilitást és a fenntartható gazdaságot biztosítja, hanem magas szintű védelmet biztosít a fogyasztók és a pénzügyi szolgáltatások egyéb végfelhasználói számára is, beleértve a lakossági befektetőket, a megtakarítókat, a biztosításkötvény-tulajdonosokat, a nyugdíjalapok tagjait és kedvezményezettjeit, az egyéni részvényeseket, a hitelfelvevőket és a kvk-ket. A programnak hozzá kell járulnia a fogyasztóknak és a pénzügyi szolgáltatások egyéb végfelhasználóinak a politikai döntéshozatalban való részvételi képessége fokozásához, többek között a pénzügyi piacokon kínált termékekre vonatkozó egyértelmű, teljes és felhasználóbarát információk kidolgozása és terjesztése révén.

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelve (2006. december 12.) a belső piaci szolgáltatásokról (HL L 376., 2006.12.27., 36. o.).

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 98/6/EK irányelve (1998. február 16.) a fogyasztók számára kínált termékek árának feltüntetésével kapcsolatos fogyasztóvédelemről (HL L 80., 1998.3.18., 27. o.).

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.).

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/83/EU irányelve (2011. október 25.) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről (HL 304., 2011.11.22., 64. o.).

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2019/2161 irányelve (2019. november 27.) a 93/13/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 98/6/EK, a 2005/29/EK és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós fogyasztóvédelmi szabályok hatékonyabb végrehajtása és korszerűsítése tekintetében történő módosításáról (HL L 328., 2019.12.18., 7. o.).

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/1828 irányelve (2020. november 25.) a fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviselői keresetekről és a 2009/22/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről (HL L 409., 2020.12.4., 1. o.).

- (50) A programnak ezért továbbra is támogatnia kell a 2017–2020-as kapacitásépítési program által lefedett egyedi tevékenységeket, amelyek erősítik a fogyasztóknak és a pénzügyi szolgáltatások egyéb végfelhasználóinak a részvételét az uniós szakpolitikai döntéshozatalban, mégpedig az (EU) 2017/826 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³¹⁾ meghatározottak szerint, amely rendelet folytatta a 2012–2017-es időszak kísérleti projektjét és előkészítő intézkedéseit. Erre annak biztosítása érdekében van szükség, hogy a szakpolitikai döntéshozók ismerjék a pénzügyi szektorban dolgozó szakembereken kívüli érdekelt álláspontját is, és hogy biztosított legyen a fogyasztók érdekeinek és a pénzügyi szolgáltatásokat igénybe vevő egyéb végfelhasználók érdekeinek jobb képviselése. Folyamatosan fejleszteni kell a program módszertanát és bevált gyakorlatait azzal kapcsolatban, hogy miként növelhető a fogyasztóknak és a pénzügyi szolgáltatások végfelhasználóinak a bevonása az uniós politikai döntéshozatal szempontjából releváns kérdések meghatározása, valamint a pénzügyi szolgáltatások terén a fogyasztók érdekeinek védelme céljából. Ezáltal javulniuk kell a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó, és különösen az annak elősegítésére irányuló szakpolitikáknak, hogy a nyilvánosság jobban megismerje a pénzügyi szabályozás keretébe tartozó kérdéseket, és szélesebb körű pénzügyi ismeretekkel rendelkezzen.
- (51) A 2012–2017-es időszak kísérleti projektje és előkészítő intézkedései keretében a Bizottság két szervezetnek ítélte oda vissza nem térítendő támogatást éves nyílt pályázati felhívást követően. A két szervezet a Financial Watch, amelyet 2011-ben uniós vissza nem térítendő támogatással hoztak létre nemzetközi non-profit szervezetként a belga jog szerint, és a Better Finance, amely már létező európai befektetői szövetségek és részvényesi csoportok 2009 óta történt egymást követő átszervezéseinek és átnevezéseinek az eredménye. Az (EU) 2017/826 rendelet alapján létrehozott kapacitásépítési program ugyanezt a két szervezetet jelöli meg egyedüli kedvezményezettként. Szükséges ezért, hogy ezek a szervezetek a program keretében továbbra is társfinanszírozásban részesüljenek. Ezt a finanszírozást azonban a kitűzött célok megvalósítása tekintetében elért hatékonyság és hatás alapos értékelésétől kell függővé tenni. E tekintetben, amennyiben más olyan potenciális kedvezményezettek is színre lépnek, amelyeknek elsődleges célkitűzései és tevékenységei között szerepel a fogyasztók és végfelhasználók érdekeinek uniós szintű képviselése, és amelyek tagságuk révén széles földrajzi területet és érdekeket felölelnek, a pályázati felhívásoknak nyitva kell állniuk előttük is.
- (52) A növények, az állatok, az élelmiszerek és a takarmányok területén magas szintű egészségvédelem szükséges a fogyasztók védelméhez és a belső piac hatékony működéséhez. A biztonságos és fenntartható élelmiszer-ellátási lánc a társadalom és a belső piac működésének előfeltétele. Rendkívül fontos a határokon átnyúló egészségügyi válságok és az élelmiszerekkel kapcsolatos riadalmak megelőzése, mivel ezek a személyek és az áruk mozgásának korlátozásával, valamint a termelés és a fogyasztás megzavarásával akadályozzák a belső piac működését. A programnak ezért támogatnia kell olyan konkrét intézkedéseket, mint például az állat- és növényegészségügyet érintő válsághelyzetek esetén alkalmazandó vészhelyzeti intézkedések bevezetése.
- (53) A növények, az állatok, az élelmiszerek és a takarmányok területére vonatkozó uniós jog általános célkitűzése az, hogy a teljes élelmiszerláncban biztosítsák az emberek, az állatok és a növények magas szintű egészségét, segítsék az állatjólét javítását, hozzájáruljanak a fogyasztók magas szintű védelméhez és tájékoztatásához, valamint a környezeti magas szintű védelméhez, többek között a biológiai sokféleség megőrzése érdekében és figyelembe véve a tagállamokban az éghajlatváltozás potenciális hatásai által előidézett helyzeteket, mindeközben javítva az élelmiszer- és takarmánytermelés fenntarthatóságát, hozzájárulva az élelmiszerbiztonsághoz és a megfizethető árakhoz, csökkentve az élelmiszer-pazarlást, Uniószerre növelve a termékek minőségi színvonalát, valamint elősegítve az uniós élelmiszer- és takarmányipar versenyképességét és a munkahelyteremtést, többek között a kutatás és az innováció ösztönzésével.
- (54) Figyelembe véve az emberek, az állatok és a növények egészségének magas szintjére vonatkozó intézkedések sajátos jellegét, ezen intézkedések tekintetében e rendeletben külön támogathatósági kritériumokat kell meghatározni a vissza nem térítendő támogatások nyújtására és a közbeszerzések alkalmazására vonatkozóan. Különösen az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³²⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) előírt, a visszaható hatály tilalmának elve alóli kivételként a vészhelyzeti intézkedések költségeinek – ideértve a valamely betegség vagy károsító feltételezett előfordulásából eredő költségeket is – sürgős és előre nem látható jellegük miatt elszámolhatóknak kell lenniük, feltéve, hogy az előfordulást később megerősítik és bejelentik a Bizottságnak. A Bizottságnak kell elkészítenie a megfelelő költségvetési kötelezettségvállalásokat és kifizetnie az elszámolható kiadásokat a jogi kötelezettségvállalások aláírását és a tagállamok által benyújtott kifizetési kérelmek vizsgálatát követően. A költségeknek elszámolhatóknak kell lenniük az olyan felülvizelési, megelőző és védelmi intézkedések esetében is, amikor az uniós egészségügyi helyzetet közvetlenül fenyegeti valamely harmadik ország,

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/826 rendelete (2017. május 17.) a fogyasztók és a pénzügyi szolgáltatások egyéb végfelhasználóinak a pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó uniós szakpolitikai döntéshozatalba való bevonását ösztönző egyedi tevékenységeket támogató, a 2017–2020 közötti időszakra szóló uniós program létrehozásáról (HL L 129., 2017.5.19., 17. o.).

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

tagállam, illetve annak tengerentúli országa vagy területe területén bekövetkező esemény vagy fejlemény bizonyos állatbetegségek és zoonózisok előfordulásának vagy kialakulásának eredményeként, csakúgy mint az Unióban található növények egészségi állapotának megőrzése céljából hozott védelmi intézkedések és végzett egyéb releváns tevékenységek esetében.

- (55) A növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területén tapasztalható egyre növekvő globalizációra tekintettel a tagállamok által végzett hatósági ellenőrzések nélkülözhetetlen eszközök annak ellenőrzésére és nyomon követésére, hogy a vonatkozó uniós követelményeket alkalmazzák-e, betartják-e és végrehajtják-e, többek között a behozatal tekintetében. A hatósági ellenőrzési rendszerek hatékonysága és eredményessége létfontosságú az élelmiszerláncon belüli magas szintű biztonság, valamint a fogyasztói bizalom fenntartása szempontjából, a környezet és az állatjólét magas szintű védelmének biztosításával egyidejűleg. Az ilyen ellenőrzési intézkedésekre uniós pénzügyi támogatást kell nyújtani. Pénzügyi hozzájárulást kell biztosítani különösen az uniós referencialaboratóriumok számára, hogy segítséget kapjanak a Bizottság által jóváhagyott munkaprogramok végrehajtásából eredő költségek viseléséhez, továbbá pénzügyi hozzájárulást lehet nyújtani az olyan nemzeti növény- és állategészségügyi referencialaboratóriumok számára is, amelyek az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³³⁾ értelmében a tagállamok által biztosított megfelelő pénzügyi forrásokban részesülnek, feltéve hogy egyértelműen bizonyítható, hogy a végrehajtott intézkedések uniós hozzáadott értéket képviselnek, és hogy a program keretében elegendő finanszírozás áll rendelkezésre ezen intézkedések támogatására. Továbbá, mivel a hatósági ellenőrzések eredményessége attól is függ, hogy az ellenőrző hatóságok számára rendelkezésre áll-e olyan jól képzett személyzet, amely az uniós jogról is megfelelő ismeretekkel rendelkezik, az Uniónak hozzá kell tudnia járulni az illetékes hatóságok által szervezett képzésekhez és a kapcsolódó cseriprogramokhoz.
- (56) Az antimikrobiális rezisztencia egyre komolyabb egészségügyi problémát jelent az Unióban és világszerte egyaránt. Ezért lehetővé kell tenni olyan intézkedések társfinanszírozását, amelyek a program keretében az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem támogatására irányulnak.
- (57) A 223/2009/EK rendelet alapján a program keretében fejlesztett, előállított és közzétett magas színvonalú európai statisztikák elengedhetetlenek a tényeken alapuló döntéshozatalhoz. Az európai statisztikáknak időben rendelkezésre kell állniuk, és hozzá kell járulniuk az EUMSZ-ben említett uniós szakpolitikák végrehajtásához, azaz a megerősített és integrált gazdasági kormányzáshoz, a társadalmi, gazdasági és területi kohézióhoz, a fenntartható fejlődéshez, az agrárpolitikához, Európa szociális dimenziójához és a globalizációhoz.
- (58) Az európai statisztikák elengedhetetlenek az uniós döntéshozatalhoz, valamint az uniós kezdeményezések teljesítményének és hatásának méréséhez. Ezért fontos biztosítani, hogy az európai statisztikák a továbbiakban is rendelkezésre álljanak és fejlesszék azokat, hogy lefedjék az Unió összes tevékenységét és szakpolitikai területét egy uniós szintű megközelítést alkalmazva és a belső piac jelentette perspektíván túlmutatva, többek között lehetővé téve a vállalkozások és a polgárok számára, hogy megalapozott döntéseket hozhassanak.
- (59) Horizontális jellege miatt a 223/2009/EK rendelet értelmében vett, az európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez szükséges jogi keretre egyedi – különösen az említett rendeletben meghatározott – követelmények vonatkoznak, a statisztikai elvek tiszteletben tartása, továbbá az európai statisztikai rendszer működése és annak irányítása tekintetében, beleértve az Európai Statisztikai Rendszer Bizottságához és az Európai Bizottsághoz (Eurostat) rendelt szerepeket és feladatokat, valamint a statisztikai tevékenységek programozásának kialakítását és végrehajtását.
- (60) A program azon részének tervezetét, amely az európai statisztikák fejlesztésének, előállításának és közzétételének keretére vonatkozik, a 223/2009/EK rendelettel összhangban előzetes vizsgálatra benyújtották az Európai Statisztikai Rendszer Bizottságához.
- (61) Az Unió és a tagállamok elkötelezettek amellett, hogy az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjének végrehajtása tekintetében vezető szerepet vállaljanak. Az Unió és a tagállamok azáltal, hogy hozzájárulnak a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend megvalósításához, elősegítik majd egy erősebb, fenntarthatóbb, befogadóbb, biztonságosabb és virágzóbb Európa létrejöttét. A programnak hozzá kell járulnia a

⁽³³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályaon kívül helyezéséről (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

2030-ig tartó időszakra szóló menetrend végrehajtásához többek között a fenntartható fejlődés gazdasági, társadalmi és környezeti dimenziói közötti egyensúly megerősítésével és e célból egyértelmű és látható kötelezettségeket vállalva az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak általános érvényesítése mellett.

- (62) Az Uniónak az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében létrejött Párizsi Megállapodás végrehajtása és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai tekintetében tett kötelezettségvállalásaira tekintettel a program célja, hogy hozzájáruljon az éghajlati szempontok érvényesítéséhez és azon átfogó célkitűzés megvalósításához, amely szerint az uniós költségvetésből származó kiadások 30 %-ának támogatnia kell az éghajlat-politikai célkitűzéseket. A releváns intézkedések meghatározására a program előkészítése és végrehajtása során, újbóli értékelésükre pedig a vonatkozó értékelések és felülvizsgálatok keretében kerül sor. Ezzel összefüggésben a programnak olyan tevékenységeket kell támogatnia, amelyek tiszteletben tartják az éghajlat-politikai és környezetvédelmi normákat és az Unió prioritásait, és nem okoznának jelentős kárt környezeti célkitűzések tekintetében az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁴⁾ értelmében.
- (63) Ez a rendelet meghatározza a program pénzügyi keretösszegét, amely a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és a Bizottság közötti 2020. december 16-i intézményközi megállapodás ⁽³⁵⁾ 18. pontja értelmében az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára.
- (64) Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás ⁽³⁶⁾ rendelkezik a program érintett területén egyrészről az Unió és tagállamai, másrészről az Európai Szabadkereskedelmi Társulás Európai Gazdasági Térségben (EGT) részt vevő országai közötti együttműködésről. Lehetővé kell tenni, hogy a program nyitott legyen csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok, valamint egyéb harmadik országok részvétele előtt is. Ezenkívül az európai statisztikák terén a programnak az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti statisztikai együttműködésről szóló megállapodással ⁽³⁷⁾ összhangban nyitottnak kell lennie Svájc számára.
- (65) Azok a harmadik országok, amelyek az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagjai, részt vehetnek az uniós programokban az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás alapján létrehozott együttműködés keretében, amely megállapodás értelmében a programok végrehajtásának az e megállapodás alapján elfogadott határozaton kell alapulnia. Harmadik országok részvétele egyéb jogi eszközökön is alapulhat. E rendeletnek konkrét rendelkezést kell tartalmaznia, amely előírja harmadik országok számára, hogy biztosítsák az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.
- (66) E programra a költségvetési rendelet alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi eszközökre, a költségvetési biztosítékokra, a pénzügyi támogatásra és a külső szakértők költségeinek megtérítésére – vonatkozó szabályokat.
- (67) A megelőző programok és költségvetési tételek keretében végrehajtott intézkedések megfelelőnek bizonyultak, és megtartandók. Az e program keretében bevezetett új intézkedések célja különösen a jól működő belső piac megerősítése. Annak érdekében, hogy a program végrehajtása során egyszerűbbé és rugalmasabbá váljon, és ezáltal jobban teljesítse célkitűzéseit, az intézkedéseket csak átfogó, általános kategóriákban kell meghatározni. A versenyképesség és a fogyasztóvédelem területén az egyedi célkitűzésekre vonatkozó indikatív tevékenységek listáját vagy a szabályozási követelményekből eredő, így például a szabványosítás, a piacfelügyelet, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok, valamint az európai statisztikák területére vonatkozó konkrét tevékenységeket szintén bele kell foglalni a programba.
- (68) Meg kell határozni a finanszírozásra jogosult szervezetek bizonyos kategóriáit, valamint azokat a szervezeteket, amelyek pályázati felhívás nélkül jogosultak finanszírozásra.
- (69) Figyelemmel a világgazdaság fokozódó összekapcsoltságára és digitalizációjára, a programnak továbbra is lehetőséget kell biztosítania bizonyos tevékenységek esetén külső szakértők, így harmadik országok tisztviselői, nemzetközi szervezetek képviselői vagy gazdasági szereplők bevonására.
- (70) A társfinanszírozási szabályok és az elszámolható költségek tekintetében külön kritériumokat kell feltüntetni. Mivel az egyedi célkitűzések közül néhány esetben szükséges lehet az elszámolható költségek teljes mértékben való finanszírozása, lehetőséget kell biztosítani a költségvetési rendelet 190. cikkétől való eltérésre.

⁽³⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

⁽³⁵⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽³⁶⁾ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

⁽³⁷⁾ HL L 90., 2006.3.28., 2. o.

- (71) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján valamely megkezdett tevékenységre csak akkor ítéltető oda vissza nem térítendő támogatás, ha a pályázó bizonyítani tudja, hogy a tevékenységet a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás aláírása előtt meg kellett kezdenie. Jóllehet ilyen esetekben a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtásának napja előtt felmerült költségek nem számolhatók el, azt kivételesen lehetővé kell tenni a program késedelmes hatálybalépésére figyelemmel és az uniós támogatás nyújtásában bekövetkező, az Unió érdekeit esetlegesen sértő zavarok elkerülése érdekében. Ezért, amennyiben arra a folytonosság biztosítása érdekében szükség van és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret időszakának elején korlátozott ideig a már megkezdett tevékenységek tekintetében felmerülő költségeknek elszámolhatóknak kell lenniük 2021. január 1-jétől, még akkor is, ha e költségek a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt merültek fel. Ugyanezen okokból és ugyanezen feltételek mellett, továbbá eltérve a költségvetési rendelet 193. cikkének (4) bekezdésétől, a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt felmerült költségeknek elszámolhatóknak kell lenniük a működési támogatások esetében.
- (72) A Bizottság „Az Unió költségvetés felülvizsgálata” című, 2010. október 19-i közleményében szereplő bizottsági kötelezettségvállalással összhangban, valamint a finanszírozási programok koherenciája és egyszerűsítése érdekében a forrásokat meg kell osztani más uniós finanszírozási eszközökkel, amennyiben a program keretében tervezett intézkedések olyan célkitűzések elérését célozzák, amelyek több finanszírozási eszköznek is célkitűzései; a kettős finanszírozást ugyanakkor el kell kerülni.
- (73) A programnak hozzá kell járulnia a legkülső régiók sajátos szükségleteit kielégítő és a belső piacba történő integrációjukhoz történő átfogó támogatásához, amint azt a közelmúltban ismét megerősítette a Bizottság „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az EU legkülső régióival” közleménye.
- (74) A programnak elő kell mozdítania a szinergiák kiaknázását, miközben el kell kerülnie a párhuzamosságokat a kapcsolódó uniós programokkal és intézkedésekkel. A program keretében végzett intézkedéseknek ki kell egészíteniük az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁸⁾ (*) létrehozott Vám program, illetve az adóügyi együttműködést szolgáló „Fiscalis” program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Fiscalis program intézkedéseit, amely programok célja szintén a belső piac működésének támogatása és javítása.
- (75) A programnak elő kell mozdítania a szinergiákat, a komplementaritásokat és az addicionalitást a kkv-k és a vállalkozói szellem támogatásával kapcsolatban az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Európai Regionális Fejlesztési Alap keretében. Ezenkívül az InvestEU Alap kkv-kra vonatkozó szakpolitikai kerete garantálni fogja az adósság- és a tőketámogatást a kkv-k számára a finanszírozási lehetőségekhez történő hozzáférés és azok rendelkezésre állásának javítása érdekében. A program keretében az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁹⁾ (**) létrehozott új programmal is törekedni kell szinergiák kialakítására a kkv-k arra való ösztönzése tekintetében, hogy előnyt szerezzenek az áttörést jelentő innovációból és az említett program keretében kidolgozott egyéb megoldásokból.
- (76) A programnak elő kell mozdítania a szinergiákat a Horizont Európával, amelynek célja a kutatás és az innováció előmozdítása. Ez vonatkozik különösen a jövőbeli Európai Innovációs Tanácsnak az innovatív vállalkozások érdekében hozott intézkedéseivel, valamint különösen az EEN-n keresztül a kkv-k számára nyújtott támogató szolgáltatásokkal való komplementaritásra.
- (77) A programnak elő kell mozdítania a szinergiákat és a komplementaritásokat a Digitális Európa programmal, amelynek célja az uniós gazdaság és a közsféra digitalizálása a kiberbiztonság fokozása mellett.
- (78) Ezenkívül a programnak szinergiák kialakítására kell törekednie az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁴⁰⁾ (***) létrehozott Jogérvényesülés programmal, amelynek célja egy európai igazságszolgáltatási térség további fejlődésének támogatása a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerek hatékonysága érdekében, mivel mindez a tisztességes és költséghatékony uniós gazdaság kulcsfontosságú előfeltétele.

⁽³⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) a vámügyi együttműködést szolgáló Vám program létrehozásáról és az 1294/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L ...).

(*) Az ST 5265/21 (2018/0232(COD)) sz. dokumentumban található rendelet száma.

⁽³⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) az uniós új program és az Európai Unió Újprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L ...).

(**) Az ST 14312/20 (2018/0236(COD)) sz. dokumentumban található rendelet száma.

⁽⁴⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) a Jogérvényesülés program létrehozásáról és az (EU) No 1382/2013 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L ...).

(***) Az ST 6834/20 (2018/0208(COD)) sz. dokumentumban található rendelet száma.

- (79) A programnak szinergiák kialakítására kell törekednie az Erasmus+ programmal, az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁴¹⁾ (*) létrehozott Európai Szolidaritási Testület programmal és az Európai Szociális Alap Pluszról (ESZA+) szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Európai Szociális Alap Pluszsal a munkaerőpiac és az ifjúsági mobilitás területén, amely elengedhetetlen a jól működő belső piachoz.
- (80) Végül pedig ki lehetne egészíteni az uniós Közös Agrárpolitika (KAP) programozásban szereplő piacialapú beavatkozásokkal az olyan intézkedéseket, mint például az állategészségügyi és növényegészségügyi válságok esetében hozott állategészségügyi és növényegészségügyi intézkedések.
- (81) A program keretében végrehajtott intézkedéseknek egyértelmű uniós hozzáadott értékkel kell rendelkezniük és arányos módon kell kezelniük a piaci hiányosságokat és az optimálistól elmaradó beruházási helyzeteket, elkerülve a magánfinanszírozás megkettőzését vagy kiszorítását.
- (82) Ezen rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽⁴²⁾ megfelelően kell gyakorolni. A tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni a tudatos fogyasztói magatartás kialakításához hozzájáruló intézkedéseket végrehajtó munkaprogramok elfogadására. A vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni a kkv-k versenyképességéhez hozzájáruló intézkedésekre, az emberek, állatok és növények egészségének magas szintjéhez hozzájáruló intézkedéseket végrehajtó munkaprogramokra vonatkozó végrehajtási jogi aktusok elfogadására, valamint az állat- és növényegészségügyi vészhelyzeti intézkedésekre vonatkozó tevékenységek tekintetében szükség szerint alacsonyabb társfinanszírozási arányok megállapítására, valamint az éves és többéves nemzeti állat- és növényegészségügyi programok megállapítására, továbbá az élelmiszer- és takarmánybiztonsághoz hozzájáruló intézkedéseket végrehajtó munkaprogramokra vonatkozó végrehajtási jogi aktusok elfogadására.
- (83) Amennyiben a program egyedi célkitűzései között szinergiákat lehet megvalósítani, a szükséges rendelkezéseket közös munkaprogram keretében is végre lehet hajtani.
- (84) A program uniós támogatási formáit és végrehajtási módszereit annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek elérni az intézkedések egyedi célkitűzéseit és biztosítani az eredményeket, figyelembe véve különösen az uniós hozzáadott értéket, az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terheket és a megfelelés hiányának kockázatát. Ide tartozhat az egyösszegű átalányok, a százalékos átalányok és az egységköltségek alkalmazása, valamint a költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás alkalmazása a költségvetési rendelet 125. cikkének (1) bekezdésében említettek szerint.
- (85) Az elért eredményekre és a program hatékonyságára és eredményességére vonatkozó rendszeres nyomon követés és jelentéstétel biztosítása érdekében a program intézkedéseinek és eredményeinek nyomon követéséhez megfelelő keretet kell létrehozni a kezdetektől. Az ilyen nyomon követésnek és jelentéstételnek olyan mutatókon kell alapulnia, amelyek előre meghatározott kiindulási adatokhoz képest mérik a program keretében végzett intézkedések hatását.
- (86) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás⁽⁴³⁾ (22) és (23) bekezdése alapján ezt a programot egyedi monitoringkövetelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a különösen a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhet és a túlszabályozást. E követelményeknek adott esetben mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek alapján értékelhetők a program gyakorlatban kifejtett hatásai. A Bizottságnak időközi értékelő jelentést kell készítenie a program keretében támogatott intézkedések célkitűzéseinek megvalósításáról, az eredményekről és a hatásokról, a források felhasználásának hatékonyságáról és uniós hozzáadott értékéről, valamint egy végső értékelő jelentést kell készítenie az intézkedések hosszabb távú hatásáról, eredményeiről és fenntarthatóságáról, valamint a más programokkal fennálló szinergiákról.
- (87) A kkv-knak nyújtott támogatás nyomon követése érdekében a programnak mérhető teljesítménymutatókat kell alkalmaznia. Az információk rendelkezésre állásától függően és adott esetben e mutatóknak a program által az egyedi célkitűzéseire és konkrét célcsoportjaira (például a nőkre, a fiatalokra és az idősekre) tekintettel elért eredményeket és hatásokat kell mérniük. Különösen a nyomon követés keretében fontos mérni a zöld és digitális átálláshoz, a nemzetköziesítéshez és az innovációhoz nyújtott támogatást. Emellett a nyomon követés keretében olyan kontextuális mutatókat is figyelembe kell venni, amelyek nem a program teljesítményét mérik, hanem áttekintést nyújtanak a kkv-k működési környezetéről.

⁽⁴¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) az Európai Szolidaritási Testület program létrehozásáról, valamint az (EU)2018/1475 és az (EU) No 375/2014 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L ...).

^(*) Az ST 14153/20 (2018/0230(COD)) sz. dokumentumban található rendelet száma.

⁽⁴²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽⁴³⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (88) Az állatbetegségek és zoonózisok nem kimerítő jegyzékét, amelyek a vészhelyzeti intézkedések keretében történő finanszírozásra és a mentesítési, ellenőrzési és felügyeleti programok keretében történő finanszírozásra jogosultak, a 999/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁴⁴⁾, a 2160/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁴⁵⁾, a 2003/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽⁴⁶⁾ és az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁴⁷⁾ említett állatbetegségek alapján kell megállapítani.
- (89) Az állattenyésztésre vagy -kereskedelemre jelentős hatást gyakorló állatbetegségek által okozott helyzetnek, az emberekre veszélyt jelentő zoonózisok kialakulásának, továbbá az új tudományos vagy járványügyi fejleményeknek, valamint az Unió számára valószínűleg új fenyegetést jelentő állatbetegségeknek a figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az állatbetegségek és zoonózisok jegyzékének módosítására vonatkozóan. A program keretében a fogyasztói érdekek uniós szintű képviselőivel kapcsolatban vissza nem térítendő támogatásban részesíthető szervezetekkel kapcsolatos jövőbeli fejlemények figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e jogalkotás jegyzékének módosítására vonatkozóan. Annak biztosítása érdekében, hogy hatékonyan lehessen értékelni a program által a célkitűzéseinek megvalósítása terén elért eredményeket, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az egyedi célkitűzések elérésének mérésére szolgáló indikátorok listájának szükség szerinti módosítására, valamint e rendeletnek a nyomonkövetési és értékelési keret létrehozása révén történő kiegészítésére vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Az érdekelt felekkel és a fogyasztói szervezetekkel szintén konzultálni kell. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (90) A 2013/755/EU tanácsi határozat ⁽⁴⁸⁾ értelmében a tengerentúli országokban vagy területeken letelepedett személyek és szervezetek finanszírozásban részesülhetnek, figyelemmel a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint az azon tagállam tekintetében esetlegesen alkalmazandó rendelkezésekre, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik.
- (91) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁴⁹⁾, valamint a 2988/95/EK, Euratom ⁽⁵⁰⁾, a 2185/96/Euratom, EK ⁽⁵¹⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel ⁽⁵²⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elvesztett, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Így különösen az OLAF a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az
- ⁽⁴⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 999/2001/EK rendelete (2001. május 22.) egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 147., 2001.5.31., 1. o.).
- ⁽⁴⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2160/2003/EK rendelete (2003. november 17.) a szalmonella és egyéb meghatározott, élelmiszerből származó zoonózis-kórokozók ellenőrzéséről (HL L 325., 2003.12.12., 1. o.).
- ⁽⁴⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/99/EK irányelve (2003. november 17.) a zoonózisok és zoonózis-kórokozók monitoringjáról, a 90/424/EGK tanácsi határozat módosításáról és a 92/117/EGK tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről (HL L 325., 2003.12.12., 31. o.).
- ⁽⁴⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelete (2016. március 9.) a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályaon kívül helyezéséről („Állategészségügyi rendelet”) (HL L 84., 2016.3.31., 1. o.).
- ⁽⁴⁸⁾ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról („tengerentúli társulási határozat”) (HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).
- ⁽⁴⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).
- ⁽⁵⁰⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).
- ⁽⁵¹⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).
- ⁽⁵²⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

(EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁵³⁾ értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítani kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (92) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. E szabályokat a költségvetési rendelet állapítja meg, és e szabályok meghatározzák különösen a költségvetés elkészítésére és vissza nem térítendő támogatások, közbeszerzés és pénzdíjak útján, valamint közvetett végrehajtás keretében történő végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkeznek a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszert is magukban foglalnak.
- (93) Az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁴⁾ szabályozza a személyes adatoknak a tagállamokban e rendelettel összefüggésben és a tagállamok illetékes hatóságai felügyelete mellett történő kezelését. Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁵⁾ szabályozza a személyes adatoknak a Bizottság által e rendelet keretében és az európai adatvédelmi biztos felügyelete mellett végzett kezelését. Az illetékes hatóságok általi információcserének vagy -továbbításnak meg kell felelnie a személyes adatok továbbítására vonatkozóan az (EU) 2016/679 rendeletben rögzített szabályoknak, továbbá a Bizottság általi információcserének vagy információtovábbításnak meg kell felelnie a személyes adatok továbbítására vonatkozóan az (EU) 2018/1725 rendeletben rögzített szabályoknak.
- (94) A 223/2009/EK rendelet a statisztikai adatok bizalmas kezelésének elvével összhangban meghatározza a statisztikák előállítására vonatkozó szabályokat, és úgy rendelkezik, hogy a nemzeti statisztikai intézeteknek, az egyéb nemzeti hatóságoknak és a Bizottságnak (az Eurostatnak) meg kell hozniuk a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy biztosítsák a bizalmas adatok fizikai és logikai védelmére vonatkozó alapelvek és iránymutatások összehangolását.
- (95) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen a belső piac működésének, valamint a vállalkozások – különösen a kvk-k – versenyképességének és fenntarthatóságának és a fogyasztóvédelemnek a javítására, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területére, valamint az európai statisztikák fejlesztésének, előállításának és közzétételének a 223/2009/EK rendelet 13. cikke szerinti programozási és finanszírozási keretére vonatkozó program létrehozását a 2021–2027-es időszakra a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani az érintett kérdéskörök határokon átnyúló jellege miatt, az Unió szintjén azonban az uniós fellépésben rejlő nagyobb potenciál miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (96) A program feladata az Unió belső piacának, a vállalkozások – köztük a kvk-k – versenyképességének és fenntarthatóságának, valamint az uniós polgárok, az üzleti vállalkozások és a közigazgatások felé irányuló európai statisztikai intézkedések jobb láthatóságának és koherenciájának biztosítása is.
- (97) Mivel a jogi aktusok módosító rendelkezései hatálybalépésükkor már nem váltanak ki joghatást, és az általuk más jogi aktusokba bevezetett módosítások így ugyanezen időpontban az említett jogi aktusok részévé váltak, a 652/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁶⁾ hatályon kívül helyezése nincs hatással azokra a

⁽⁵³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

⁽⁵⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽⁵⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

⁽⁵⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 652/2014/EU rendelete (2014. május 15.) az élelmiszerláncról, az állategészségügyről és állatjólétről, valamint a növényegészségügyről és a növényi szaporítóanyagokkal kapcsolatos kiadások kezelésére vonatkozó rendelkezések megállapításáról, a 98/56/EK, a 2000/29/EK és a 2008/90/EK tanácsi irányelv, a 178/2002/EK, a 882/2004/EK és a 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 66/399/EGK, a 76/894/EGK és a 2009/470/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2014.6.27., 1. o.).

módosításokra, amelyeket a módosító rendelkezései vezettek be más jogi aktusokba, így különösen a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletbe⁽⁵⁷⁾ és a 2008/90/EK tanácsi irányelvbe⁽⁵⁸⁾ a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának létrehozására vonatkozóan, amely bizottság a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezése ellenére a továbbiakban is működik.

- (98) Annak érdekében, hogy folyamatos maradjon a támogatások nyújtása a vállalkozások – különösen a kkv-k – versenyképessége és fenntarthatósága, a fogyasztóvédelem, a pénzügyi szolgáltatások fogyasztói és végfelhasználói, a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos szakpolitikai döntéshozatal, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok, valamint az európai statisztikák területén az 1287/2013/EU rendelettel, a 254/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁵⁹⁾, az (EU) 2017/826 rendelettel, a 258/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁶⁰⁾, a 652/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel és a 99/2013/EU rendelettel létrehozott, a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó programok és e program között, különös tekintettel a többéves intézkedések folytatására és a korábbi programok sikereinek értékelésére, valamint hogy a végrehajtás a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret kezdő időpontjától megkezdődhessen, e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie, és azt visszaható hatállyal, 2021. január 1-jétől kell alkalmazni. Szükség esetén 2028. január 1. után a technikai és adminisztratív segítségre vonatkozó előirányzatoknak fedezniük kell a program végéig be nem fejezett intézkedések kezelésére vonatkozó kiadásokat.
- (99) E rendelet késedelmes hatálybalépése miatt nem lehet betartani a növény-, állat-, élelmiszer- és takarmányágazatra vonatkozó munkaprogramok elfogadására, valamint a tagállamok 2021. és 2022. évi állat- és növényegészségügyi programjainak benyújtására vonatkozó határidőket, és a Bizottság sem tudja betartani az említett programok jóváhagyására vonatkozó határidőket. A növényekkel, állatokkal, élelmiszerekkel és takarmányokkal kapcsolatos intézkedések 2021-ben és 2022-ben történő megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében ezeket a határidőket nem kell alkalmazni a 2021. és a 2022. évre.
- (100) Ezért a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendeletet 2021. január 1-jével hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehoz egy programot a 2021. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakra, amely program a belső piac működésének, valamint a vállalkozások – különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások – versenyképességének és fenntarthatóságának és a fogyasztóvédelemnek a javítására, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területén a kiadások kezelésére, valamint az európai statisztikák fejlesztésének, előállításának és közzétételének a 223/2009/EK rendelet 13. cikke szerinti programozási és finanszírozási keretére vonatkozik (Egységes piac program) (a továbbiakban: a program). A program időtartama igazodik a többéves pénzügyi keret időtartamához.

Ez a rendelet meghatározza a program célkitűzéseit és az e célkitűzések megvalósítására irányuló támogatható intézkedéseket, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó költségvetést, az uniós támogatás formáit és az e támogatás nyújtására vonatkozó szabályokat, valamint a program irányítási rendszerét.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „vegyesfinanszírozási művelet”: az uniós költségvetésből – többek között a költségvetési rendelet 2. cikkének 6. pontjában meghatározott vegyesfinanszírozási eszköz vagy platform keretében – támogatott olyan fellépés, amely az uniós költségvetésből nyújtott nem visszafizetendő támogatási formákat vagy finanszírozási eszközöket ötvöző fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, valamint kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszafizetendő támogatási formákkal;

⁽⁵⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

⁽⁵⁸⁾ A Tanács 2008/90/EK irányelve (2008. szeptember 29.) a gyümölcsstermő növények szaporítóanyagai, illetve a gyümölcsstermőre szánt gyümölcsstermő növények forgalmazásáról (Átdolgozott változat) (HL L 267., 2008.10.8., 8. o.).

⁽⁵⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 254/2014/EU rendelete (2014. február 26.) a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó többéves fogyasztóvédelmi programról és az 1926/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 84., 2014.3.20., 42. o.).

⁽⁶⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 258/2014/EU rendelete (2014. április 3.) a pénzügyi beszámolás és az audit területén meghatározott tevékenységeket támogató, a 2014–2020 közötti időszakra szóló uniós program létrehozásáról, és a 716/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 105., 2014.4.8., 1. o.).

2. „európai statisztikák”: a 223/2009/EK rendelettel összhangban fejlesztett, előállított és közzétett statisztikák;
3. „jogalany”: olyan természetes személy vagy az uniós, a nemzeti vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott és e minőségében elismert olyan jogi személy, amely jogi személyiséggel rendelkezik, és képes arra, hogy saját nevében fellépjen, jogokat gyakoroljon és kötelezettségeket vállaljon, vagy a költségvetési rendelet 197. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;
4. „mikro-, kis- és középvállalkozások” vagy „kkv-k”: a 2003/361/EK ajánlásban meghatározott mikro-, kis- és középvállalkozások;
5. „klaszterek és üzleti hálózati szervezetek”: olyan szervezetek formáját öltő struktúrák, illetve független felek olyan szervezet formáját öltő szervezett csoportjai, amelyek támogatják az olyan vállalkozások csoportjai közötti együttműködést, hálózatépítést és tanulást, amelyek szakosított és testre szabott üzleti támogatási szolgáltatásokat hivatottak nyújtani, illetve becsatornázni különösen a kkv-k számára, ily módon ösztönözve többek között az innovációt és a nemzetköziesedést célzó tevékenységeket, például a létesítmények megosztásának, valamint az ismeretek és a szaktudás cseréjének az előmozdításával.

3. cikk

A program célkitűzései

(1) A program általános célkitűzései a következők:

- a) a belső piac működésének javítása és különösen a polgárok, a fogyasztók és a vállalkozások – különösen a kkv-k – védelme és erősítése az uniós jog érvényesítésével, a piacra jutás megkönnyítésével, a standardalkotással és az emberi, állati és növényi egészség és az állatjólét előmozdításával, a fenntartható fejlődés elveinek tiszteletben tartása és a magas szintű fogyasztóvédelem szavatolása mellett, továbbá a tagállamok illetékes hatóságai közötti, illetve a tagállamok illetékes hatóságai, a Bizottság és a decentralizált uniós ügynökségek közötti együttműködés javításával;
- b) olyan magas színvonalú, összehasonlítható, kellő időben előállított és megbízható európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele, amelyek alátámasztják az összes uniós szakpolitika kialakítását, nyomon követését és értékelését, valamint segítik a polgárokat, a szakpolitikai döntéshozókat, a hatóságokat, a vállalkozásokat, a tudományos köröket és a médiát abban, hogy megalapozott döntéseket hozzanak, és aktívan részt vegyenek a demokratikus folyamatban.

(2) A program egyedi célkitűzései a következők:

- a) a belső piac hatékonyabbá tétele, többek között a digitális transzformációra tekintettel, az alábbiak révén:
 - i. a diszkriminatív, indokolatlan, illetve aránytalan akadályok megelőzésének és megszüntetésének elősegítése, valamint az uniós jog kidolgozásának, végrehajtásának és érvényesítésének támogatása – többek között felhasználóközpontú irányítási eszközök fejlesztésével – a következő területeken: az áruk és szolgáltatások belső piaca, többek között a kölcsönös elismerés elve alkalmazásának javításával; közbeszerzési szabályok; társasági jog, szerződési jog és szerződésen kívüli jog; a pénzmossa elleni küzdelem; a tőke szabad mozgása; valamint pénzügyi szolgáltatások és versenyjog;
 - ii. a hatékony piacfelügyelet előmozdítása Unió-szerte annak biztosítása érdekében, hogy az uniós piacon kizárólag biztonságos és az előírásoknak megfelelő, a fogyasztók és az egyéb végfelhasználók számára magas szintű védelmet nyújtó termékeket – beleértve az online értékesített termékeket is – hozzanak forgalomba, valamint Unió-szerte a piacfelügyeleti hatóságok egységesebb működése és kapacitásuk növelése érdekében;
- b) a kkv-k versenyképességének és fenntarthatóságának növelése, valamint uniós szintű addicionalitás elérése olyan intézkedések segítségével, amelyek:
 - i. különböző támogatási formákat biztosítanak a kkv-k, valamint a klaszterek és az üzleti hálózati szervezetek számára – többek között a turisztikai ágazatban is –, elősegítve a kkv-k növekedését, léptékváltását és létrehozását;
 - ii. megkönnyítik a piacra jutást, többek között a kkv-k nemzetköziesedése révén;
 - iii. előmozdítják a vállalkozói szellemet és a vállalkozói készségek elsajátítását;
 - iv. előmozdítják a kkv-k számára kedvező üzleti környezetet, a kkv-k digitális transzformációját és az új üzleti lehetőségeket a kkv-k számára, beleértve az olyan kkv-ket, amelyek szociális vállalkozások és az olyan kkv-ket, amelyek innovatív üzleti modellel rendelkeznek;
 - v. támogatják az ipari ökoszisztémák és ágazatok versenyképességét, valamint az ipari értékláncok kialakítását;

- vi. előmozdítják az ipar korszerűsítését, hozzájárulva a zöld, digitális és reziliens gazdasághoz;
- c) a belső piac hatékony működésének biztosítása olyan szabványosítási folyamatok révén, amelyek:
- i. lehetővé teszik az európai szabványosítás finanszírozását és az összes érdekelt fél részvételét az európai szabványok létrehozásában;
 - ii. elősegítik a magas színvonalú nemzetközi pénzügyi és nem pénzügyi beszámolási és könyvvizsgálati standardok kidolgozását, megkönnyítik ezeknek az uniós jogba való integrálását, valamint előmozdítják a vállalati jelentéstételben a legjobb gyakorlatokra vonatkozó innovációt és fejlesztést;
- d) a fogyasztók érdekeinek előmozdítása, valamint a fogyasztóvédelem és a termékbiztonság magas szintjének biztosítása a következők révén:
- i. a fogyasztók tekintetében:
 - a fogyasztók, a vállalkozások és a civil társadalmat képviselők szerepvállalásának növelése, valamint mindezek segítése és tájékoztatása különösen az uniós jog szerinti fogyasztói jogokat illetően;
 - a magas szintű fogyasztóvédelem, a fenntartható fogyasztás és a termékbiztonság szavatolása – különösen a legkiszolgáltatottabb fogyasztók számára – a belső piac méltányosságának, átláthatóságának és a belé vetett bizalomnak a megerősítése érdekében;
 - annak biztosítása, hogy a fogyasztók érdekeit megfelelően figyelembe vegyék a digitális világban;
 - az illetékes végrehajtó hatóságoknak és a fogyasztói képviselői szervezeteknek, valamint az olyan intézkedéseknek a támogatása, amelyek – különösen a meglévő és a kialakulóban lévő technológiák által felvetett kérdéseket illetően – fokozzák az illetékes hatóságok közötti együttműködést;
 - hozzájárulás a szabványok minőségének és elérhetőségének javításához Unió-szerte; hatékony fellépés a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok ellen;
 - annak biztosítása, hogy valamennyi fogyasztó hatékony jogorvoslati eszközökhöz férhessen hozzá, és megfelelő tájékoztatást kapjon a piacról és a fogyasztói jogokról; valamint a fenntartható fogyasztás előmozdítása az áruk és a szolgáltatások sajátos jellemzőire és környezeti hatására vonatkozó tájékoztatás révén;
 - ii. a fogyasztók és a pénzügyi szolgáltatások egyéb végfelhasználói tekintetében:
 - a fogyasztók, a pénzügyi szolgáltatások egyéb végfelhasználói és a civil társadalmat képviselők pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szakpolitika kialakításában való részvételének előmozdítása;
 - a pénzügyi szféra és a kereskedelmi forgalomba hozott pénzügyi termékek különböző kategóriái jobb megismerésének előmozdítása;
 - annak biztosítása, hogy a fogyasztók érdekei a lakossági pénzügyi szolgáltatások terén védelemben részesüljenek;
- e) az emberek, az állatok és a növények magas szintű egészségének és biztonságának előmozdítása a növények, az állatok, az élelmiszerek és a takarmányok területén, többek között az állatbetegségek és a növénykárosítók megelőzésével, felderítésével és felszámolásával – ezen belül az állati vagy növényi egészséget érintő kiterjedt válsághelyzetek és váratlan események esetén vészhelyzeti intézkedések meghozatalával –, az állatjólét javításának, az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemnek, valamint a fenntartható élelmiszer-termelés és -fogyasztás fejlesztésének a támogatásával, továbbá az e területeken alkalmazott legjobb gyakorlatok érdekelt felek közötti cseréjének előmozdításával;
- f) magas színvonalú európai statisztikák időben, pártatlanul és költséghatékony módon történő fejlesztése, előállítása, közzététele és közlése a 223/2009/EK rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében meghatározott minőségértékelési szempontokkal összhangban, a 223/2009/EK rendelet 4. cikke szerinti Európai Statisztikai Rendszer megerősítésével, valamint az említett rendszeren belüli és az összes érintett külső féllel folytatott megerősített partnerségek révén, különféle adatforrások, fejlett adatelemzési módszerek, intelligens rendszerek és digitális technológiák alkalmazásával, tagállamonkénti és – ahol lehetséges – regionális bontást alkalmazva.

4. cikk

Költségvetés

- (1) A program 2021. január 1. és 2027. december 31. közötti időszakban történő végrehajtását szolgáló pénzügyi keretösszeg folyó áron 4 208 041 000 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben említett összegben belül az alábbi indikatív összegeket kell elkülöníteni a következő célkitűzésekre:

- a) 451 569 500 EUR a 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett célkitűzésre;
- b) 105 461 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett célkitűzésre;
- c) 1 000 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzésre;
- d) 220 510 500 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett célkitűzésre;
- e) 198 500 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének d) pontjában említett célkitűzésre;
- f) 1 680 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett célkitűzésre;
- g) 552 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének f) pontjában említett célkitűzésre.

(3) Az (1) bekezdésben említett összeg felhasználható a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, különösen az előkészítő, nyomkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekre, az információk feldolgozására és cseréjére összpontosító IT-hálózatokra, valamint az intézményi IT-eszközök használatára és fejlesztésére. Annak érdekében, hogy a programból a lehető legnagyobb mértékű finanszírozást lehessen biztosítani a program célkitűzéseit szolgáló intézkedésekhez, az igazgatási és technikai támogatás teljes költsége nem haladhatja meg az (1) bekezdésben említett pénzügyi keretösszeg 5 %-át.

(4) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő költségvetési kötelezettségvállalásokat több éven keresztül éves részletekre lehet bontani.

(5) A költségvetési rendelet 111. cikkének (2) bekezdésétől eltérve a Bizottság az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzés keretében az állategészségügyi és növényegészségügyi biztonsági intézkedésekre odaítélt vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalást azután teszi meg, hogy értékelte a tagállamok által benyújtott kifizetési kérelmeket.

(6) A tagállamok számára megosztott irányítás keretében juttatott források az érintett tagállam kérésére átcsoportosíthatók a programhoz az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, a Méltányos Átállást Támogató Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: a 2021–2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet) 26. cikkében meghatározott feltételek mellett. A Bizottság az említett forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül vagy a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. Az említett forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

(7) Amennyiben a Bizottság nem tett jogi kötelezettségvállalást közvetlen vagy közvetett irányítás keretében az e cikk (6) bekezdésének megfelelően átcsoportosított forrásokra vonatkozóan, a megfelelő lekötetlen források a tagállam kérésére, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet 26. cikkében foglalt feltételekkel összhangban visszautalthatók abba az alapba, amelyből eredetileg átcsoportosították őket.

5. cikk

A programhoz társult harmadik országok

A program nyitva áll a következő harmadik országok részvétele előtt:

- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás azon tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térségnek is tagjai, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban;
- b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
- c) az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
- d) egyéb harmadik országok, a harmadik ország bármely uniós programban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban, feltéve, hogy a megállapodás:
 - i. méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a részvételéből fakadó előnyök között;

- ii. meghatározza a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyes programokhoz való pénzügyi hozzájárulások kiszámítását és a programok igazgatási költségeit;
- iii. nem ruház a harmadik országra döntéshozatali jogkört az uniós program tekintetében;
- iv. garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogait.

Az első bekezdés d) pontjának ii. alpontjában említett hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban címzett bevételeket képeznek.

6. cikk

Az uniós támogatás végrehajtása és formái

- (1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani vagy pedig közvetett irányítással, az említett rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett szervekkel.
- (2) A program a költségvetési rendeletben meghatározott bármely formában – különösen vissza nem térítendő támogatás, pénzdíj és közbeszerzés útján – nyújthat támogatást. Vegyesfinanszírozási műveletek keretében pénzügyi eszköz formájában is nyújtható támogatás.
- (3) A címzettek által a kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulások fedezhetik a visszafizetendő pénzösszegek behajtásával kapcsolatos kockázatot, és e hozzájárulásokat a költségvetési rendelet értelmében elegendő garanciának kell tekinteni. Az (EU) 2021/... rendelet (*) 37. cikkének (7) bekezdésében megállapított rendelkezések alkalmazandók.

II. FEJEZET

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSOK

7. cikk

Vissza nem térítendő támogatások

A program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban kell odaítélni és kezelni.

8. cikk

Támogatható intézkedések

- (1) Kizárólag a 3. cikkben említett célkitűzéseket végrehajtó tevékenységek részesülhetnek támogatásban.
- (2) Különösen a következő, a 3. cikkben említett célkitűzéseket végrehajtó intézkedések részesülhetnek támogatásban:
 - a) a megfelelő feltételek megteremtése a belső piac minden szereplője számára – a vállalkozásokat, a polgárokat és a fogyasztókat, a civil társadalmat képviselőket és a hatóságokat is beleértve – a következők révén: átlátható információcsere és – különösen az alkalmazandó uniós szabályokkal, valamint a vállalkozások, a polgárok és a fogyasztók jogaival kapcsolatos – figyelemfelkeltő kampányok, továbbá a bevált gyakorlatok, a szakértelem, a tudás és az innovatív megoldások cseréje és terjesztése, többek között a SOLVIT hálózaton és az Európai Fogyasztói Központok Hálózatán keresztül végrehajtott intézkedések útján;
 - b) mechanizmusok biztosítása az uniós polgárok, fogyasztók, végfelhasználók és a civil társadalmat képviselők – többek között a szociális partnerek és az üzleti szféra, különösen a kvv-k uniós képviselői – számára a politikai megbeszélésekhez, a szakpolitikákhoz és a döntéshozatali eljárásokhoz való hozzájárulás érdekében, különösen a képviselői szervezetek nemzeti és uniós szintű működésének támogatásával;
 - c) kapacitásépítés, a tagállamok közötti, a tagállamok illetékes hatóságai közötti, valamint a tagállamok illetékes hatóságai, illetve a Bizottság, a decentralizált uniós ügynökségek és a harmadik országok hatóságai közötti együttes fellépések megkönnyítése és összehangolása, a termékbiztonság megerősítését célzó együttes fellépéseket is beleértve;
 - d) az uniós jogi keret hatékony érvényesítésének és korszerűsítésének, valamint az Unió globális versenyben való sikeres helytállását lehetővé tévő gyors kiigazításának elősegítése, továbbá a digitalizáció okán felmerülő kérdések kezelésére tett erőfeszítések támogatása, többek között a következők révén:
 - i. adatgyűjtés és -elemzés;
 - ii. kutatások a belső piac működéséről, tanulmányok, értékelések és szakpolitikai ajánlások;

(*) Az ST 7064/20 (2018/0224(COD)) sz. dokumentumban található rendelet száma.

- iii. demonstrációs tevékenységek és kísérleti projektek szervezése;
 - iv. kommunikációs tevékenységek;
 - v. a belső piac átlátható és hatékony működését, valamint az interneten folytatott csalárd gyakorlatok ellen folytatott küzdelmet és azok megelőzését biztosító célzott IT-eszközök kifejlesztése.
- (3) Támogatásban részesülhetnek az (EU) 2019/1020 rendelet 36. cikkében említett tevékenységeket képező és az e rendelet 3. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzéseket végrehajtó, különösen az alábbiakkal kapcsolatos intézkedések:
- a) a piacfelügyeleti hatóságok és a tagállamok más érintett hatóságai közötti koordináció és együttműködés, különösen az uniós termékmegfelelési hálózat révén;
 - b) a termékmegfelelés területére vonatkozó együttes fellépések és tesztelés kidolgozásához nyújtott támogatás, többek között az összekapcsolt termékekkel és az online értékesített termékekkel kapcsolatban;
 - c) támogatás a piacfelügyeleti hatóságok számára a piacfelügyeleti stratégiák, az ismeret- és információgyűjtés, a tesztelési képességek és létesítmények, a szakértői értékelések, a képzési programok, a technikai segítségnyújtás és a kapacitás-építés terén.
- (4) Támogatásban részesülhetnek a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzéseket végrehajtó, különösen az alábbiakkal kapcsolatos intézkedések:
- a) többféle támogatás nyújtása a kkv-k számára, ideértve többek között a tájékoztatást, a mentorálást, a képzést, az oktatást, a mobilitást, a határokon átnyúló együttműködést és a tanácsadási szolgáltatásokat;
 - b) a kkv-k, a klaszterek és az üzleti hálózati szervezetek piacra jutásának – a tagállamokkal koordinálva történő – megkönnyítése az Unión belül és kívül; mindezen szereplők támogatása a teljes életciklusuk alatt a globális környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi kihívások kezelése és a nemzetköziesedés terén, valamint az uniós vállalkozási és ipari vezető szerep megerősítése a globális értékláncokon belül;
 - c) az Enterprise Europe Network (EEN) támogatása abban, hogy integrált vállalkozástámogatási szolgáltatásokat nyújtson az uniós kkv-knak, így például segítse őket az üzleti partnerek felkutatásában és abban, hogy – különösen az InvestEU, a Horizont Európa és a Digitális Európa program keretében – támogatáshoz jussanak; hogy elősegítse az innováció kkv-k körében történő elterjedését, valamint a kkv-k nemzetköziesedését, illetve zöld és digitális átalakulását; továbbá hogy segítse a kkv-kat a digitalizációval, a környezetvédelemmel, az éghajlatváltozással, az energetikával és az erőforrás-hatékonysággal kapcsolatos szakértelemhez való hozzájutásban, hogy ezáltal új lehetőségeket tárhassanak fel a belső piacon és a harmadik országokban, ugyanakkor – a szubszidiaritás elvének megfelelően a tagállamokkal folytatott szoros koordináció révén – elkerülve a tevékenységek megkettőződését és szem előtt tartva annak szükségességét, hogy amennyiben az EEN-t más uniós programok nevében szolgáltatások, többek között tanácsadási vagy kapacitásépítési szolgáltatások nyújtására használják, az említett szolgáltatásokat ezen egyéb uniós programokból kell támogatni;
 - d) a piaci akadályok és az adminisztratív terhek csökkentése, valamint a kedvező üzleti környezet megteremtése annak érdekében, hogy a kkv-k kihasználhassák a belső piac előnyeit;
 - e) a vállalkozások fejlesztésének és növekedésének elősegítése többek között a technikai, digitális és vállalkozói készségek, valamint a fenntartható üzleti irányítás és termék- és folyamattervezés előmozdítása révén, elősegítve ezáltal a zöld és digitális transzformációt az ipari ökoszisztémákban, valamint a feldolgozóipar és a szolgáltatási ágazat értékláncai mentén;
 - f) a vállalkozások és a gazdaság teljes ágazatai versenyképességének és fenntarthatóságának előmozdítása, valamint a kreativitás és mindenféle innováció kkv-k körében történő elterjedésének támogatása, a vállalati társadalmi felelősségvállalás előmozdítása, az új üzleti modellek terjedésének elősegítése, valamint az értékláncok mentén folytatott együttműködés támogatása az ökoszisztémáknak és a klasztereknek – többek között a közös klaszterkezdményezések keretében történő – stratégiai összekapcsolásával;
 - g) a vállalkozói üzleti környezet és a vállalkozói kultúra előmozdítása, többek között a know-how, a készségek, technológiai kapacitások és a vállalkozásirányítás javítását célzó mentori és mobilitási programok révén, valamint az induló és a növekvő innovatív vállalkozások és az üzleti fenntarthatóság konkrét projektek keretében történő támogatása piaci alapú lehetőségek alapján, különös figyelmet fordítva a potenciális új vállalkozók és az alulképviselt csoportok tagjainak sajátos szükségleteire.
- (5) Támogatásban részesülhetnek az 1025/2012/EU rendelet 15. és 16. cikkében említett tevékenységeket képező és az e rendelet 3. cikke (2) bekezdése c) pontjának i. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések.

(6) Támogatásban részesülhetnek a 3. cikk (2) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó, olyan tevékenységeket támogató intézkedések, amelyek célja a pénzügyi és nem pénzügyi beszámolás és a könyvvizsgálat területére vonatkozó nemzetközi szabványok kidolgozása, alkalmazása, értékelése és nyomon követése, valamint az e szabványokkal kapcsolatos szabványosítási folyamatok felügyelete.

(7) Támogatásban részesülhetnek különösen a 3. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontjában említett célkitűzést végrehajtó alábbi intézkedések:

- a) a fogyasztók tudatosságának, digitális jártasságának és egész életen át tartó tanulásának fokozása a jogaikkal kapcsolatban, többek között a technológiai fejlődés és a digitalizáció miatt felmerülő kérdéseket illetően, beleértve a kiszolgáltatott helyzetben lévő fogyasztók sajátos igényeinek kielégítését is;
- b) a minőségi peren kívüli vitarendezéshez és az online vitarendezéshez, valamint a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó információkhoz való hozzáférés megkönnyítése valamennyi fogyasztó és kereskedő számára;
- c) a fogyasztóvédelmi jog illetékes hatóságok általi erőteljesebb érvényesítésének – különösen hatékony együttműködés és együttes fellépések útján történő – előmozdítása, többek között az olyan eseteket illetően, amikor harmadik országban letelepedett kereskedőkről van szó;
- d) a fenntartható fogyasztás elősegítése különösen a termékek környezeti teljesítményével – például tartósságával és környezettudatos tervezésből fakadó jellemzőivel – kapcsolatos fogyasztói tudatosság növelésével, valamint a fogyasztói jogok és a jogorvoslati lehetőségek megtestesztő gyakorlatok tekintetében történő érvényesítésének előmozdítása.

(8) Támogatásban részesülhetnek az I. mellékletben meghatározott, a 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések.

(9) Támogatásban részesülhetnek a II. mellékletben meghatározott, a 3. cikk (2) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések.

9. cikk

Támogatható szervezetek

(1) A költségvetési rendelet 197. cikkében említett feltételeken túl az e cikk (2)–(7) bekezdésében foglalt részvételi feltételek alkalmazandók.

(2) A (3)–(7) bekezdésben meghatározott részvételi feltételek mellett a program keretében a következő szervezetek támogathatók:

a) a következő országok bármelyikében letelepedett jogalanyok:

- i. valamely tagállam vagy hozzá kapcsolódó tengerentúli ország vagy terület; vagy
- ii. az 5. cikk szerinti, a programhoz társult harmadik ország;

b) az uniós jog alapján létrehozott jogalanyok vagy nemzetközi szervezetek;

c) a programhoz nem társult harmadik országban letelepedett jogalanyok kivételesen jogosultak a részvételre, amennyiben az említett jogalanyoknak az intézkedésben való részvétele a program célkitűzései közé tartozik, és az Unión kívüli tevékenységek elősegítik azon tagállami területeken végrehajtott beavatkozások hatékonyságát, amelyekre a Szerződések vonatkoznak.

(3) A programhoz nem társult harmadik országban letelepedett jogalanyok a következő intézkedésekben vehetnek részt:

a) a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések;

b) a 3. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó, a fogyasztóvédelmet támogató intézkedések.

Az első albekezdésben említett intézkedésekben részt vevő szervezetek nem jogosultak arra, hogy uniós pénzügyi hozzájárulásban részesüljenek, kivéve ha részvételük – különösen az uniós vállalkozások versenyképességének és piacra jutásának javítása vagy az Unióban lakóhellyel rendelkező fogyasztók védelme tekintetében – nélkülözhetetlen a programhoz. E kivétel nem alkalmazható nyereségorientált szervezetek esetében.

(4) Az e rendelet 3. cikke (2) bekezdése c) pontjának i. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések esetében az 1025/2012/EU rendelet 15. és 16. cikkében említett szervezetek támogathatók.

(5) Minden tagállam és minden olyan harmadik ország, amely az EGT tagja, átlátható eljárás keretében kijelölhet egy olyan szervezetet, amely támogathatónak minősül a fogyasztóvédelmet a 3. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontjában említett egyedi célkitűzés végrehajtása révén támogató és az Európai Fogyasztói Központok Hálózatához kapcsolódó intézkedések tekintetében. Az említett szervezet lehet:

- a) nonprofit szervezet;
- b) közjogi szervezet.

(6) A harmadik országok a 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó következő intézkedések tekintetében támogathatók:

- a) védelmi intézkedések az uniós egészségügyi helyzetnek a III. mellékletben felsorolt állatbetegségek és zoonózisok vagy a 16. cikkben említett munkaprogramban felsorolt növénykárosítók egyikének harmadik ország vagy valamely tagállam területén való előfordulása vagy kialakulása következtében kialakuló közvetlen fenyegetettség esetén;
- b) védelmi intézkedések vagy más releváns tevékenységek, amelyeket az Unióban található növények egészségügyi állapotának támogatására hoznak.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 20. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a III. melléklet módosítására, amennyiben arra a mellékletben említett uniós jogi aktusok hatálya alá nem tartozó új állatbetegségek és zoonózisok előfordulásának figyelembevétele céljából szükség van.

Azon állatbetegségek és növénykárosítók kivételével, amelyek jelentős hatást gyakorolnak az Unióra, a programhoz nem társult harmadik országoknak elvben saját maguknak kell finanszírozniuk az első albekezdésben említett intézkedésekben való részvételüket.

(7) A 3. cikk (2) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések tekintetében a következő jogalanyok támogathatók:

- a) a 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett nemzeti statisztikai intézetek és más nemzeti hatóságok;
- b) a 223/2009/EK rendelet 15. cikkében említett együttműködési hálózatokat támogató intézkedések tekintetében a statisztika területén működő más szervek, amelyek nem az e bekezdés a) pontjában említett hatóságok;
- c) nem profitorientált szervezetek, amelyek függetlenek az ipari, kereskedelmi, üzleti és más összeférhetetlen érdekektől, és amelyek fő célkitűzésként és tevékenységként a 223/2009/EK rendelet 11. cikkében említett Európai statisztika gyakorlati kódexének végrehajtását vagy az európai statisztikák előállításának új, a hatékonyság uniós szintű növelésére és a minőség uniós szintű javítására irányuló módszereinek végrehajtását segítik elő és támogatják.

10. cikk

Kijelölt kedvezményezettek

(1) A program keretében pályázati felhívás nélkül vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek a következő szervezetek:

- a) az akkreditáció területén az e rendelet 3. cikke (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések tekintetében a 765/2008/EK rendelet 14. cikke alapján elismert szervezet a 765/2008/EK rendelet 32. cikkében említett tevékenységek végrehajtása céljából;
- b) a piacfelügyelet területén az e rendelet 3. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések tekintetében a 765/2008/EK rendelet 17. cikkében, valamint az (EU) 2019/1020 rendelet 10. cikkében említett tagállami piacfelügyeleti hatóságok;
- c) az e rendelet 3. cikke (2) bekezdése c) pontjának i. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések tekintetében az 1025/2012/EU rendelet 15. és 16. cikkében említett szervezetek;
- d) a 3. cikk (2) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések tekintetében az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG), a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok alapítványa és a Közérdeklő Felügyeleti Tanács (PIOB);
- e) a 3. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó, a fogyasztói érdekek uniós szinten történő képviseletével kapcsolatos intézkedések esetében az Európai Fogyasztók Szervezete (BEUC) és az Európai Szövetség a Fogyasztók Képviseletének Összehangolására a Szabványosításban (ANEC), feltéve hogy esetükben nem áll fenn összeférhetlenség, és hogy mind a BEUC, mind az ANEC – a tagjai révén – az uniós fogyasztók érdekeit a tagállamok legalább kétharmadában képviseli;

- f) a 3. cikk (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések tekintetében a Finance Watch és a Better Finance a következő feltételek mellett, amelyek teljesülését évente meg kell vizsgálni:
- i. a szervezetek nem kormányzatiak és nonprofitok maradnak, valamint függetlenek maradnak az ipartól, a kereskedelemről és az üzleti tevékenységektől;
 - ii. esetükben nem áll fenn összeférhetetlenség, és tagjaikon keresztül az uniós fogyasztók és egyéb végfelhasználók érdekeit képviselik a pénzügyi szolgáltatások területén;
- g) az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések tekintetében:
- i. a tagállami illetékes hatóságok és kapcsolt szervezeteik, valamint az (EU) 2017/625 rendelet 92. cikkében említett európai uniós referencialaboratóriumok, az (EU) 2017/625 rendelet 95. és 97. cikkében és az (EU) 2016/1012 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶¹⁾ 29. cikkében említett uniós referenciaközpontok, valamint az illetékes nemzetközi szervezetek, továbbá a nemzeti növény-egészségügyi referencialaboratóriumok, a nemzeti állat-egészségügyi referencialaboratóriumok, a tagállamoknak az (EU) 2017/625 rendelettel összhangban fennálló azon kötelezettségének sérelme nélkül, hogy megfelelő pénzügyi forrásokat biztosítsanak e nemzeti referencialaboratóriumok számára, valamint azzal a feltétellel, hogy az (EU) 2017/625 rendelet 2. cikke értelmében vett hatósági ellenőrzéseknek és más hatósági tevékenységeknek az említett nemzeti referencialaboratóriumok általi elvégzését támogató intézkedések egyértelműen bizonyítható módon uniós hozzáadott értéket képviselnek, továbbá hogy a program keretében elegendő finanszírozás áll rendelkezésre ezen intézkedések támogatására;
 - ii. az e rendelet 9. cikke (6) bekezdésének a) és b) pontjában leírt intézkedések tekintetében, a harmadik országok illetékes hatóságai;
- h) az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések esetében a 223/2009/EK rendelet 5. cikke (2) bekezdésében említett nemzeti statisztikai intézetek és más nemzeti hatóságok.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 20. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen cikk (1) bekezdése e) pontjának a program keretében vissza nem térítendő támogatásban részesíthető szervezetek tekintetében történő módosítása érdekében.

11. cikk

Az ajánlat értékelése és odaítélési szempontok

- (1) Az értékelő bizottságok munkája a költségvetési rendelet 188. cikkében meghatározott vissza nem térítendő támogatásokra alkalmazandó általános alapelveken, valamint különösen az egyenlő bánásmód és az átláthatóság, továbbá a megkülönböztetésmentesség elvén alapul.
- (2) Az ajánlatokat az értékelő bizottságok olyan odaítélési szempontok alapján bírálják el, mint például a javasolt intézkedések relevanciája az elérni kívánt célkitűzések szempontjából, a javasolt intézkedések minősége, hatása – beleértve a gazdasági, társadalmi és környezeti hatást –, költségvetése és költséghatékonysága.

12. cikk

Társfinanszírozási szabályok

- (1) Az e rendelet 3. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzést a tagállamok és a programhoz társult harmadik országok piacfelügyeleti hatóságai tekintetében, valamint az (EU) 2019/1020 rendelet 21. cikkében említett uniós vizsgálóhelyek tekintetében végrehajtó intézkedések esetében a program – a költségvetési rendelet 190. cikkétől eltérve – azok elszámolható költségeinek legfeljebb 100 %-át finanszírozhatja.
- (2) A 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzéssel összefüggő pénzügyi támogatási intézkedésekhez nyújtott vissza nem térítendő támogatások esetében a program – a költségvetési rendelet 190. cikkétől eltérve – a harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatás esetében az elszámolható költségek legfeljebb 100 %-át, az egyéb költségkategóriák esetében pedig az elszámolható költségek legfeljebb 90 %-át finanszírozhatja. A 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzéssel összefüggő, az EEN által végrehajtott intézkedések esetében a program – a költségvetési rendelet 190. cikkétől eltérve – a kiegészítő koordinációs és hálózatépítési költségek esetében az elszámolható költségek legfeljebb 100 %-át, az egyéb költségkategóriák esetében pedig az elszámolható költségek legfeljebb 60 %-át finanszírozhatja. Ezen felül az elszámolható közvetett költségek összegét az alvállalkozói szerződésekre fordított elszámolható közvetlen költségek, a harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatás, valamint a közvetett költségeket magukban foglaló egységköltségek vagy egyösszegű átalányok összege nélkül számított összes elszámolható közvetlen költségre alkalmazott 25 %-os átalány alkalmazásával kell kiszámítani.

⁽⁶¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1012 rendelete (2016. június 8.) a fajtatiszta tenyészállatok, hibrid tenyészsértések és szaporítóanyagok Unióban belüli tenyésztésének, kereskedelmének és az Unióba történő beléptetésének tenyésztéstechnikai és származástani feltételeiről, a 652/2014/EU rendelet, a 89/608/EGK és a 90/425/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint az állattenyésztés tárgyában hozott egyes jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről („Állattenyésztési rendelet”) (HL L 171., 2016.6.29., 66. o.).

(3) A 3. cikk (2) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó PIOB-nak odaítélt vissza nem térítendő támogatások tekintetében, ha a Nemzetközi Könyvvizsgálói Szövetség (IFAC) általi finanszírozás egy adott évben eléri a teljes éves finanszírozás több mint kétharmadát, az éves hozzájárulás az adott évre a 16. cikk (1) bekezdésében említett munkaprogramban meghatározott maximális összegre korlátozódik.

(4) A 10. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerinti, az ANEC számára odaítélt támogatások tekintetében a program az elszámolható költségek legfeljebb 95 %-át finanszírozhatja.

(5) Az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések tekintetében a program – a költségvetési rendelet 190. cikkétől eltérve – az elszámolható költségek legfeljebb 100 %-át finanszírozhatja.

Az I. melléklet 1. és 2. pontjában említett intézkedések tekintetében a társfinanszírozási arány az elszámolható költségek 50 %-a, a következők kivételével:

a) az arány az elszámolható költségek 75 %-a a következők tekintetében:

- i. két vagy több tagállam közösen végrehajtott, határokon átnyúló, növénykárosítók vagy állatbetegségek elleni védekezésre, azok megelőzésére vagy felszámolására irányuló tevékenysége;
 - ii. azon tagállamok, amelyek egy lakosra jutó bruttó nemzeti jövedelme a legfrissebb Eurostat-adatok szerint nem éri el az uniós átlag 90 %-át;
- b) a költségvetési rendelet 190. cikkétől eltérve, a társfinanszírozási arány az elszámolható költségek 100 %-át teszi ki azon, uniós hozzájárulásban részesülő tevékenységek esetében, amelyek az Uniót érintő súlyos humán-, állat- és növényegészségügyi kockázatok megelőzésére és az ellenük való védekezésre irányulnak, valamint:
- i. céljuk az Unió egészét érintő, az emberi életet fenyegető veszélyek vagy jelentős gazdasági zavarok elkerülése;
 - ii. a Bizottság által a 16. cikk (4) bekezdésében említett munkaprogramban meghatározott, az Unió egésze számára nélkülözhetetlen konkrét feladatot képeznek; vagy
 - iii. végrehajtásukra harmadik országokban kerül sor;

c) amennyiben erre a források hiánya, a program vagy a vészhelyzeti intézkedés hiányos végrehajtása vagy az állatbetegségekkel vagy növénykárosítókkal szembeni intézkedések társfinanszírozásának fokozatos megszüntetése miatt van szükség, a társfinanszírozási aránynak alacsonyabbnak kell lennie.

E bekezdés c) pontjának alkalmazásában, a társfinanszírozási arány csökkentése mértékének az alacsonyabb arány alapjául szolgáló okok jelentőségét kell tükröznie. A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az alacsonyabb társfinanszírozási arányokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 21. cikk (6) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(6) Az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések tekintetében a program a 223/2009/EK rendelet 15. cikkében említett együttműködési hálózatokat támogató intézkedések elszámolható költségeinek legfeljebb 95 %-át finanszírozhatja.

13. cikk

A programokhoz és vészhelyzeti intézkedésekhez kapcsolódó elszámolható költségek

(1) Az elszámolható költségeknek a költségvetési rendelet 186. cikkében meghatározott feltételein túl az I. melléklet 1.4.1. és 1.4.2. pontjában említett, az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó vészhelyzeti intézkedések végrehajtása során a tagállamoknál felmerült költségek:

- a) a költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdése második albekezdésének b) pontjával összhangban a vissza nem térítendő támogatás iránti pályázat benyújtásának időpontja előtt elszámolhatók;
- b) egy állatbetegség feltételezett előfordulása vagy egy növénykárosító jelenléte időpontjától kezdve elszámolhatók, feltéve hogy ezt az előfordulást vagy jelenlétet a későbbiekben megerősítik.

A vissza nem térítendő támogatás iránti pályázat benyújtása előtt a Bizottságot értesíteni kell a 19. vagy a 20. cikkel, valamint az (EU) 2016/429 rendelet 23. cikke alapján elfogadott szabályokkal összhangban az állatbetegség előfordulásáról, továbbá az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶²⁾ 9., 10. vagy 11. cikkével összhangban az uniós zárlati károsító jelenlétéről.

⁽⁶²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2031 rendelete (2016. október 26.) a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről (HL L 317., 2016.11.23., 4. o.).

(2) Az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó tevékenységek esetében, az I. melléklet 2.2.1. és 2.2.2. pontjában említett, a programok végrehajtására vonatkozó elszámolható költségekre vissza nem térítendő támogatás nyújtható, amennyiben megfelelnek a költségvetési rendelet 186. cikkében foglalt feltételeknek.

14. cikk

Kumulatív és alternatív finanszírozás

(1) Az az intézkedés, amely egy másik uniós programból hozzájárulásban részesült, a programból is kaphat hozzájárulást, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazon költségeket fedezik. Az intézkedéshez nyújtott vonatkozó hozzájárulásra a releváns uniós program szabályai alkalmazandók. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg az intézkedés teljes elszámolható költségét. A különböző uniós programokból származó támogatást arányosan lehet kiszámítani a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumokkal összhangban.

(2) A kiválósági pecséttel díjazott intézkedések a 2021–2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet 73. cikke (4) bekezdésének megfelelően támogatásban részesülhetnek az Európai Regionális Fejlesztési Alapból vagy az Európai Szociális Alap Plusz-ból, amennyiben megfelelnek az alábbi kumulatív feltételeknek:

- a) értékelésükre a program keretében meghirdetett pályázati felhívás alapján került sor;
- b) megfelelnek az adott pályázati felhívás minőségre vonatkozó minimumkövetelményeinek;
- c) költségvetési korlátok miatt nem támogathatók az adott pályázati felhívás keretében.

(3) Egy művelet egy vagy több uniós programból kaphat támogatást. Ilyen esetekben a kifizetés iránti kérelemben bejelentett kiadásokat nem lehet bejelenteni egy másik programra vonatkozó kifizetési kérelemben.

(4) Az adott kifizetés iránti kérelemben feltüntetendő kiadási összeget minden egyes érintett programra vonatkozóan arányosan lehet kiszámítani a támogatási feltételeket meghatározó dokumentummal összhangban.

III. FEJEZET

VEGYESFINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK

15. cikk

Vegyesfinanszírozási műveletek

A program keretében elrendelt vegyesfinanszírozási műveleteket az (EU) 2021/... rendelettel (*) és a költségvetési rendelet X. címével összhangban kell végrehajtani.

IV FEJEZET

VÉGREHAJTÁS, NYOMON KÖVETÉS ÉS ELLENŐRZÉS

16. cikk

A program végrehajtása

(1) A programot a költségvetési rendelet 110. cikkének (2) bekezdésében említett munkaprogramok keretében kell végrehajtani.

A munkaprogramok a 3. cikkben meghatározott egyedi célkitűzéseket és a 8. cikkben meghatározott támogatható intézkedéseket hajtják végre. Az említett munkaprogramok részletesen meghatározzák:

- a) az egyes intézkedésekre előirányzott indikatív összeget és adott esetben az összes intézkedésre előirányzott indikatív teljes összeget, valamint a végrehajtás tervezett menetrendjét;
- b) a vissza nem térítendő támogatásokra vonatkozó, a 11. cikkel összhangban lévő alapvető értékelési kritériumokat, valamint a társfinanszírozás 12. cikkel összhangban lévő maximális arányát.

A munkaprogramok adott esetben meghatározzák a vegyesfinanszírozási műveletekre fenntartott teljes összeget.

(2) A 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó munkaprogramokat a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján fogadja el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 21. cikk (5) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A 3. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó munkaprogramokat a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján fogadja el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 21. cikk (4) bekezdésében említett tanácsadó-bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(*) Az PE-CONS 74/20 (2020/0108(COD)) sz. dokumentumban található rendelet száma.

(4) A 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzést a 8. cikk (8) bekezdésében és az I. mellékletben meghatározott intézkedések útján végrehajtó munkaprogramokat a Bizottság a végrehajtásukat megelőző év április 30-ig végrehajtási jogi aktusok útján fogadja el, feltéve hogy a költségvetés-tervezet elfogadásra került. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 21. cikk (6) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(5) Az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó, az e rendelet II. mellékletében meghatározott intézkedéseket – ideértve a prioritások felülvizsgálatát célzó kezdeményezéseket is – a 223/2009/EK rendelet 13., 14. és 17. cikkével összhangban, valamint az európai statisztikai rendszerben való szoros és összehangolt együttműködés révén kell végrehajtani.

17. cikk

Monitoring és jelentéstétel

(1) A 3. cikk (2) bekezdésében megállapított egyedi célkitűzések megvalósítása terén a program által elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez alkalmazandó mutatókat a IV. melléklet határozza meg.

(2) A 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzés végrehajtásának előrehaladásáról szóló jelentéstétel során a Bizottság a kkv-teljesítményértékelőből, az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag tájékoztatóiból és bármely más releváns forrásból származó, releváns kontextuális mutatókat terjeszt elő az (1) bekezdésben említett mutatókkal együtt.

(3) A program célkitűzéseinek megvalósítása terén a program által elért előrehaladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 20. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a IV. mellékletnek a mutatók tekintetében történő szükség szerinti módosítása és e rendeletnek a monitoring-és értékelési keret létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel történő kiegészítése érdekében.

(4) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a program végrehajtásának és eredményeinek monitoringjára vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék.

Ennek érdekében az uniós források címzettjei és adott esetben a tagállamok számára arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

18. cikk

Értékelés

(1) Az értékeléseket időben el kell végezni ahhoz, hogy a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.

(2) A program időközi értékelését ... [a program végrehajtásának kezdő időpontjától számított négy év] -ig kell elvégezni. A program teljesítményének értékelése céljából a Bizottság időközi értékelő jelentést készít, amelyben kitér egyebek mellett olyan vonatkozásokra, mint a hatékonyság, az eredményesség, a koherencia, a relevancia, a programon belül szinergiák, valamint az uniós hozzáadott érték.

(3) A 3. cikk (2) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedésekkel kapcsolatban a Bizottság éves jelentést készít a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok alapítványának a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok fejlesztésére irányuló tevékenységéről, valamint általában véve a PIOB és az EFRAG tevékenységéről. A Bizottság a jelentést megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(4) A program végrehajtásának végén, de minden esetben négy évvel az 1. cikkben meghatározott időszak végét követően a Bizottság végső értékelő jelentést készít a program teljesítményének értékelése céljából, amelyben kitér egyebek mellett olyan vonatkozásokra, mint a hatékonyság, az eredményesség, a koherencia, a relevancia, a programon belül szinergiák, valamint az uniós hozzáadott érték.

(5) A Bizottság az időközi és a végső értékelő jelentéseket saját következtetéseivel és ajánlásaival együtt benyújtja az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, és nyilvánosan hozzáférhetővé teszi azokat. A jelentésekhez a Bizottság adott esetben utánkövetési tevékenységekre vonatkozó javaslatokat mellékel.

(6) A 223/2009/EK rendelet 13. cikkének (5) bekezdésével összhangban a Bizottság – mielőtt elfogadja és benyújtja az időközi és végső értékelő jelentéseket az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – konzultál az Európai Statisztikai Rendszer Bizottságával az időközi és végső értékelő jelentések azon részéről, amelyek az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedésekre vonatkoznak.

A Bizottság – mielőtt elfogadja és benyújtja a végső értékelő jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – konzultál az európai statisztikai tanácsadó bizottsággal a végső értékelés azon részéről, amely az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedésekre vonatkozik.

19. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján elfogadott határozat vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz a programban, a harmadik országnak biztosítania kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében az ilyen jogok közé tartozik a 883/2013/EU, Euratom rendeletben meghatározottak szerint vizsgálatok – többek között helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok – lefolytatásához való jog is.

20. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 9. cikk (6) bekezdésének második albekezdésében, a 10. cikk (2) bekezdésében és a 17. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása hétéves időtartamra szól 2021. január 1-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal a hétéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 9. cikk (6) bekezdésének második albekezdésében, a 10. cikk (2) bekezdésében és a 17. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 9. cikk (6) bekezdésének második albekezdése, a 10. cikk (2) bekezdése és a 17. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

21. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A 16. cikk (2) bekezdésében említett, a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzésre vonatkozó végrehajtási jogi aktusok tekintetében a Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) A 16. cikk (3) bekezdésében említett, a 3. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontjában említett egyedi célkitűzésre vonatkozó végrehajtási jogi aktusok tekintetében a Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(3) A 12. cikk (5) bekezdésének második albekezdésében és a 16. cikk (4) bekezdésében említett, a 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzésre vonatkozó végrehajtási jogi aktusok tekintetében a Bizottságot a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottsága segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(5) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(6) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottságnak írásbeli eljárásban kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül az elnök úgy határoz, vagy a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.

V. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

22. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság

(1) Az uniós támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett támogatások eredetét, és különösen az intézkedések és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítaniuk kell az uniós támogatás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.

(2) A Bizottság tájékoztató és kommunikációs tevékenységeket hajt végre felhasználóbarát módon annak érdekében, hogy felhívja a fogyasztók, polgárok, vállalatok, különösen a kkv-k és a közigazgatások figyelmét a programon keresztül nyújtott pénzügyi forrásokra, valamint a program intézkedéseire és eredményeire.

(3) A program számára elkülönített pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

(4) A Bizottság (Eurostat) tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket hajt végre a 3. cikk (2) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzés végrehajtásával, többek között azon intézkedésekkel és eredményekkel kapcsolatban, amelyek az európai statisztikák fejlesztésére, előállítására és közzétételére vonatkoznak, a 223/2009/EK rendeletben előírt statisztikai elvekkel összhangban.

23. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 99/2013/EU rendelet, az 1287/2013/EU rendelet, a 254/2014/EU rendelet és a 652/2014/EU rendelet 2021. január 1-jével hatályát veszti.

24. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ez a rendelet nem érinti a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU, a 258/2014/EU, a 652/2014/EU és az (EU) 2017/826 rendelet alapján megkezdett tevékenységek folytatását vagy módosítását, amely rendeletek továbbra is alkalmazandók az említett tevékenységekre azok lezárásáig.

(2) A program pénzügyi keretösszege fedezheti továbbá a program és az azon intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadásokat is, amelyeket az (1) bekezdésben felsorolt jogi aktusok alapján, az elődprogramok keretében fogadtak el.

(3) Szükség esetén előirányzatok vihetők be a 2027 utáni költségvetésbe a 4. cikk (3) bekezdésében meghatározott kiadások fedezésére a 2027. december 31-ig be nem fejezett tevékenységek igazgatásának lehetővé tétele érdekében.

(4) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban a már megkezdett tevékenységek tekintetében a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt felmerült költségek elszámolhatóknak tekinthetők, amennyiben arra a folytonosság biztosítása érdekében korlátozott ideig szükség van.

A költségvetési rendelet 193. cikkének (4) bekezdésétől eltérve, a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt felmerült költségek elszámolhatóak a működési támogatások esetében, amennyiben arra a 2021. január 1-jétől az e program hatálybalépéséig tartó időszak alatt a folytonosság biztosítása érdekében szükség van.

(5) Az e rendelet 16. cikkének (4) bekezdésében és az I. melléklet 2.1. pontjában meghatározott határidők nem alkalmazandók a 2021. és a 2022. évre vonatkozó programokra.

25. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

I. MELLÉKLET

A 3. CIKK (2) BEKEZDÉSÉNEK E) PONTJÁBAN EMLÍTETT, A NÖVÉNYEK, AZ ÁLLATOK, AZ ÉLELMISZEREK ÉS A TAKARMÁNYOK TERÜLETÉRE VONATKOZÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉST VÉGREHAJTÓ, TÁMOGATHATÓ INTÉZKEDÉSEK

A következő, a 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzést végrehajtó intézkedések részesülhetnek támogatásban:

1. Állat- és növényegészségügyi vészhelyzeti intézkedések végrehajtása.

- 1.1. Állat- és növényegészségügyi vészhelyzeti intézkedések, amelyeket akkor kell alkalmazni, ha a III. mellékletben felsorolt valamelyik állatbetegség vagy zoonózis előfordulását, illetve a növénykárosítók jelenlétét hivatalosan megerősítették, vagy ha az Unió humán-, állat- vagy növényegészségügyi helyzete közvetlenül fenyegetett.

Az első bekezdésben említett intézkedéseket azonnal végre kell hajtani, és alkalmazásuknak meg kell felelnie a vonatkozó uniós jogszabályokban megállapított rendelkezéseknek.

- 1.2. A növényegészségügyi veszélyhelyzetek tekintetében a tagállamok által végrehajtott, a károsítók adott területen való megjelenése elleni intézkedések a következők:

- a) az uniós zárlati károsítók felszámolására és megjelenésének megelőzésére irányuló, valamely tagállam illetékes hatósága által az (EU) 2016/2031 rendelet 17. cikke alapján vagy az említett rendelet 28. cikkének (1) vagy (3) bekezdésével összhangban elfogadott uniós intézkedések alapján hozott intézkedések;
- b) olyan károsító felszámolására és megjelenésének megelőzésére irányuló, valamely tagállam illetékes hatósága által az (EU) 2016/2031 rendelet 29. cikkének (1) bekezdése, valamint 30. cikkének (4) bekezdése alapján hozott intézkedések, amely nem szerepel az uniós zárlati károsítók jegyzékében, de uniós zárlati károsítónak minősülhet az említett rendeletben említett kritériumok szerint;
- (c) olyan károsító elterjedésének megakadályozására hozott további védekező intézkedések, amely ellen az (EU) 2016/2031 rendelet 28. cikkének (1) bekezdésével és 30. cikkének (1) bekezdésével összhangban az e pont a) és b) alpontjában említett felszámolási és megelőző intézkedésektől eltérő uniós intézkedéseket fogadtak el, amennyiben ezek az intézkedések elengedhetetlenek az Uniónak az említett károsító továbbterjedése elleni védelme érdekében.

1.3. Uniós támogatás nyújtható az alábbi intézkedésekre is:

- 1.3.1. olyan védekező vagy megelőző intézkedések, amelyek az Unió egészségügyi helyzetének közvetlen fenyegetettsége esetén szükségesek, a III. mellékletben felsorolt állatbetegségek vagy zoonózisok harmadik ország, tagállam vagy tengerentúli ország vagy terület területén való előfordulásának vagy kialakulásának következményeképpen, továbbá az Unió növényegészségügyi helyzetének támogatására hozott védekező intézkedések vagy egyéb releváns tevékenységek;
- 1.3.2. az e mellékletben említett olyan intézkedések, amelyeket két vagy több, egy állatbetegség vagy növénykárosító elleni védekezés érdekében egymással szorosan együttműködő tagállam hajt végre;
- 1.3.3. a III. mellékletben felsorolt állatbetegségek és zoonózisok elleni védekezésre szánt biológiai készítmények készleteinek létrehozása, amennyiben a Bizottság valamely tagállam kérésére úgy ítéli meg, hogy az adott tagállamban szükség van ilyen készletek létrehozására;
- 1.3.4. biológiai készítmények készleteinek létrehozása vagy oltóanyagok beszerzése, ha a III. mellékletben felsorolt állatbetegségek és zoonózisok egyikének egy harmadik országban vagy egy tagállamban történő előfordulása vagy kialakulása fenyegetést jelenthet az Uniónak nézve;

1.3.5. valamely állatbetegség vagy növénykárosítók megjelenésének gyanúja esetén megerősített ellenőrzések és nyomon követés az Unión belül és szükség esetén annak külső határain;

1.3.6. intézkedések az ismert és az újonnan megjelenő, korábban ismeretlen állatbetegségek és növénykárosítók megjelenésének megfigyelésére.

1.4. Elszámolható költségek

1.4.1. Állategészségügyi vészhelyzeti intézkedések

Állatjárvány kitörése esetén az állategészségügyi vészhelyzeti intézkedések végrehajtása során a tagállamoknál felmerülő következő költségek támogathatók:

- a) a tulajdonosoknak fizetett, a levágott vagy kiselejtezett állataik értékéért nyújtott kártérítés az állatok azon piaci értékéig, amellyel az állatok bírtak volna, ha a betegség nem érintette volna őket;
- b) az állatok levágásának vagy kiselejtezésének költségei és a kapcsolódó szállítási költségek;
- c) a tulajdonosoknak fizetett, a megsemmisített állati eredetű termékeik értékéért nyújtott kártérítés, a termékeknek a közvetlenül a betegség gyanújának felmerülése vagy megerősítése előtti piaci értékéig;
- d) a gazdaságok és berendezések tisztítási, rovarirtási és fertőtlenítési költségei a kórokozók járványtani jellemzői és egyéb tulajdonságai alapján;
- e) a szennyezett takarmány és – amennyiben nem fertőtleníthetők – a szennyezett berendezések szállításának és megsemmisítésének költségei;
- f) az oltóanyagok és csalekkek megvásárlásának, tárolásának, alkalmazásának vagy forgalmazásának, valamint magának a vakcinázásnak a költségei, ha a Bizottság ezeket a tevékenységeket előírja vagy engedélyezi;
- g) az állati tetemek szállításának és ártalmatlanításának költségei;
- h) kivételes és megfelelően indokolt esetekben a megfigyelési célú szerológiai és virológiai vizsgálatok és a korlátozás alatt álló körzetekben a szállítás előtt végzett vizsgálatok költségei, valamint a betegség felszámolásához elengedhetetlen bármely egyéb költségek.

1.4.2. Növényegészségügyi vészhelyzeti intézkedések

A növényegészségügyi vészhelyzeti intézkedések végrehajtása során a tagállamoknál felmerülő következő költségekre nyújtható vissza nem térítendő támogatás:

- a) az intézkedésekben közvetlenül részt vevő személyzet költségei, függetlenül a státusuktól, valamint a berendezések bérlete, a fogyóeszközök és bármely egyéb szükséges anyag, kezelésre szolgáló termékek, mintavétel és a laboratóriumi vizsgálatok költségei;
- b) az intézkedések egy részének megvalósítására harmadik felekkel kötött szolgáltatási szerződések költségei;
- c) az érintett piaci szereplőknek vagy tulajdonosoknak fizetett, a növények, növényi termékek és egyéb anyagok kezeléséért, megsemmisítéséért és azt követő eltávolításáért, valamint a helyiségek, a föld, a víz, a talaj, a táptalaj, a létesítmények, gépek és berendezések tisztításáért és fertőtlenítéséért nyújtott kártérítés költségei;
- d) az (EU) 2016/2031 rendelet 17. cikkében, 28. cikkének (1) bekezdésében, 29. cikkének (1) bekezdésében és 30. cikkének (1) bekezdésében említett intézkedések hatálya alá tartozó, megsemmisített növények, növényi termékek vagy egyéb anyagok értékéért a tulajdonosoknak fizetett kártérítés, az ilyen növények, növényi termékek vagy egyéb anyagok azon piaci értékéig, amellyel bírtak volna, ha ezen intézkedések nem érintették volna őket; a maradványértéket adott esetben le kell vonni a kártérítés összegéből; valamint

- e) kivételes és megfelelően indokolt esetekben a szükséges intézkedések végrehajtása során felmerülő egyéb, az a)–d) pontban nem említett költségek.

A piaci szereplőknek vagy tulajdonosoknak nyújtott, a c) pontban említett kártérítés csak akkor számolható el, ha az intézkedéseket az illetékes hatóság felügyelete alatt végezték el.

2. Éves és többéves nemzeti állat- és növényegészségügyi programok végrehajtása

- 2.1. A III. mellékletben felsorolt állatbetegségek és zoonózisok, valamint a növénykárosítók felszámolását, az ellenük való védekezést és azok felügyeletét célzó éves és többéves nemzeti állat- és növényegészségügyi programokat a vonatkozó uniós jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően kell végrehajtani.

Az intézkedések finanszírozásra való jogosultságának feltételeit a 16. cikkben említett munkaprogramban kell meghatározni.

A nemzeti programokat a tervezett végrehajtási időszakot megelőző év május 31-ig kell benyújtani a Bizottsághoz.

A Bizottság minden év november 30-ig közli a tagállamokkal:

- a) a technikailag jóváhagyott és társfinanszírozásra javasolt nemzeti programok jegyzékét;
- b) az egyes programokra előírányzott ideiglenes összegeket;
- c) az egyes programokra előírányzott uniós pénzügyi hozzájárulás ideiglenes felső határát; valamint
- d) az uniós pénzügyi hozzájárulás nyújtásához kapcsolódó bármely ideiglenes feltételt.

A Bizottság a nemzeti programokat és az azokhoz kapcsolódó finanszírozást a végrehajtott intézkedésekre és felmerült költségekkel kapcsolatos, vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás révén minden év január 31-ig jóváhagyja.

Miután a kedvezményezettek a végrehajtás évében augusztus 31-ig benyújtották az időközi pénzügyi jelentést, a Bizottság szükség esetén módosíthatja a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásokat a teljes támogatathatósági időszak vonatkozásában.

2.2. Elszámolható költségek

- 2.2.1. A nemzeti állategészségügyi programok végrehajtása során a tagállamoknál felmerülő következő költségek lehetnek jogosultak uniós társfinanszírozásra:

- a) az állatokból való mintavétel költségei;
- b) a vizsgálatok költségei, feltéve, hogy azok az alábbiakra korlátozódnak:
 - i. azonosítható és kifejezetten a vizsgálatok végzéséhez használt tesztkészletek, reagensek és fogyóeszközök költségei;
 - ii. a vizsgálatok végzésében közvetlenül részt vevő személyzet költségei, függetlenül a státusuktól;
- c) a tulajdonosoknak fizetett, a levágott vagy kiselejtezett állatok értékéért nyújtott kártérítés az állatok azon piaci értékéig, amellyel bírtak volna, ha a betegség nem érintette volna őket;
- d) az állatok levágásának vagy kiselejtésének költségei;
- e) a tulajdonosoknak fizetett, a megsemmisített termékek értékéért nyújtott kártérítés, a termékeknek a közvetlenül a betegség gyanújának felmerülése vagy megerősítése előtti piaci értékéig;

- f) a programokhoz felhasznált oltóanyagadagok vagy oltóanyagok és csalétek megvásárlásának, tárolásának, beadásának, alkalmazásának vagy forgalmazásának költségei;
- g) a gazdaságok és berendezések tisztítási, fertőtlenítési és rovarirtási költségei a kórokozók járványtani jellemzői és egyéb tulajdonságai alapján; valamint
- h) kivételes és megfelelően indokolt esetekben a szükséges intézkedések végrehajtása során felmerülő egyéb, az a)–g) pontban nem említett költségek.

A c) pont alkalmazásában az állatok maradványértékét – ha ilyen fennáll – le kell vonni a kártérítés összegéből.

A d) pont alkalmazásában a hőkezelt, nem keltetett tojások maradványértékét le kell vonni a kártérítés összegéből.

2.2.2. A nemzeti növényegészségügyi programok végrehajtása során a tagállamoknál felmerülő következő költségek lehetnek jogosultak uniós társfinanszírozásra:

- a) a mintavétel költségei;
- b) a szemrevételezések költségei;
- c) a vizsgálatok költségei, feltéve, hogy azok az alábbiakra korlátozódnak:
 - i. azonosítható és kifejezetten a vizsgálatok végzéséhez használt tesztkészletek, reagensek és fogyóeszközök költségei;
 - ii. a vizsgálatok végzésében közvetlenül részt vevő személyzet költségei, függetlenül a státusuktól;
- d) az intézkedésekben közvetlenül részt vevő személyzet költségei, függetlenül a státusuktól, valamint a berendezések bérlete, a fogyóeszközök, és bármely egyéb szükséges anyag, kezelésre szolgáló termék, mintavétel és a laboratóriumi vizsgálatok költségei;
- e) az intézkedések egy részének megvalósítására harmadik felekkel kötött szolgáltatási szerződések költségei;
- f) az érintett piaci szereplőknek vagy tulajdonosoknak fizetett, a növények, növényi termékek és egyéb anyagok kezeléséért, megsemmisítéséért és azt követő eltávolításáért, valamint a helyiségek, a föld, a víz, a talaj, a táptalaj, a létesítmények, gépek és berendezések tisztításáért és fertőtlenítéséért nyújtott kártérítés költségei;
- g) az (EU) 2016/2031 rendelet 17. cikkében, 28. cikkének (1) bekezdésében, 29. cikkének (1) bekezdésében és 30. cikkének (1) bekezdésében említett intézkedések hatálya alá tartozó, megsemmisített növények, növényi termékek vagy egyéb anyagok értékéért a tulajdonosoknak fizetett kártérítés, az ilyen növények, növényi termékek vagy egyéb anyagok azon piaci értékéig, amellyel bírtak volna, ha ezen intézkedések nem érintették volna őket; a maradványértéket adott esetben le kell vonni a kártérítés összegéből; valamint
- h) kivételes és megfelelően indokolt esetekben a szükséges intézkedések végrehajtása során felmerülő egyéb, az a)–g) pontban nem említett költségek.

A piaci szereplőknek vagy tulajdonosoknak nyújtott, az f) pontban említett kártérítés csak akkor számolható el, ha az intézkedéseket az illetékes hatóság felügyelete alatt végezték el.

2.3. Amennyiben a III. mellékletben felsorolt állatbetegségek és zoonózisok valamelyikének előfordulása vagy kialakulása valószínűleg fenyegetné az Unió egészségügyi helyzetét, valamint az adott betegségnek vagy zoonózisnak az Unióba történő bejutása elleni védekezés érdekében, vagy ha az Unió növényegészségügyi helyzetének támogatásához védekező intézkedések szükségesek, a tagállamok nemzeti programjukba foglalhatnak olyan intézkedéseket, amelyeket harmadik országok területén, az adott országok hatóságaival együttműködve kell végrehajtani. Másik lehetőségként az uniós támogatások ugyanezen körülmények között és ugyanezen cél érdekében közvetlenül odaítélhetők harmadik országok illetékes hatóságainak.

2.4. A növényegészségügyi programokat illetően a tagállamok az alábbi intézkedésekre kaphatnak uniós támogatást:

a) adott időszak alatt végzett felmérések, amelyek legalább a következők jelenlétét ellenőrzik:

— valamely uniós zárlati károsító, és felfedezhető-e az (EU) 2016/2031 rendelet 29. cikkében említett intézkedések vagy az említett rendelet 30. cikkének (1) bekezdése és 22. cikkének (1) bekezdése vagy adott esetben az (EU) 2017/625 rendelet 47–77. cikke alapján elfogadott intézkedések hatálya alá tartozó károsító jelei vagy tünetei;

— az (EU) 2016/2031 rendelet 24. cikkének (1) bekezdése szerinti kiemelt zárlati károsítók;

b) adott időszak alatt végzett felmérések, amelyek legalább azt ellenőrzik, hogy jelen van-e valamely olyan, az a) pontban nem említett károsító, amely újonnan felmerülő kockázatot jelenthet az Unió számára, és amelynek megjelenése vagy elterjedése jelentős hatást fejthet ki az Unió területén;

c) egy uniós zárlati károsító felszámolására vagy megjelenésének megelőzésére irányuló, valamely tagállam illetékes hatósága által az (EU) 2016/2031 rendelet 17. cikke értelmében, vagy az említett rendelet 28. cikkének (1) vagy (3) bekezdésével összhangban elfogadott uniós intézkedések értelmében hozott intézkedések;

d) olyan károsító felszámolására és megjelenésének megelőzésére irányuló, valamely tagállam illetékes hatósága által az (EU) 2016/2031 rendelet 29. cikkének (1) bekezdése alapján hozott intézkedések, amely nem szerepel az uniós zárlati károsítók jegyzékében, de uniós zárlati károsítónak minősülhet az említett rendeletben említett kritériumok szerint;

e) olyan károsító elterjedésének megakadályozására hozott további védekező intézkedések, amely ellen az (EU) 2016/2031 rendelet 28. cikkének (1) bekezdése és 30. cikkének (1) bekezdése alapján az e pont c) és d) alpontjában említett felszámolási és megelőző intézkedésektől, valamint az e pont f) alpontjában említett visszaszorítási intézkedésektől eltérő uniós intézkedéseket fogadtak el, amennyiben ezek az intézkedések az említett károsítónak az Unióban történő továbbterjedése elleni védelem érdekében elengedhetetlenek;

f) olyan károsító visszaszorítására hozott intézkedések, amely ellen az (EU) 2016/2031 rendelet 28. cikkének (2) bekezdése vagy az említett rendelet 30. cikkének (3) bekezdése alapján uniós visszaszorítási intézkedéseket fogadtak el egy olyan fertőzött körzetre vonatkozóan, ahol nem lehet az adott zárlati károsító felszámolni, amennyiben ezek az intézkedések elengedhetetlenek az Unió területének az adott zárlati károsító továbbterjedése elleni védelme érdekében.

A 16. cikk (4) bekezdésében említett munkaprogramok meghatározzák az ezen intézkedések hatálya alá tartozó növénykárosítók jegyzékét.

3. A 228/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 24. cikkében foglalt célokkal összhangban a károsítók elleni védekezést célzó növényegészségügyi programok végrehajtása az Uniónak az EUMSZ 355. cikkének 1. pontjában említett azon legkülső régiókban, amelyek nem tartoznak az (EU) 2016/2031 rendelet területi hatálya alá. Ezeknek a programoknak olyan tevékenységekre kell irányulniuk, amelyek a károsítók elleni védekezésre vonatkozó, az említett régiókban hatályos – akár uniós, akár nemzeti – szabályok megfelelő, az említett régiókban való végrehajtásának biztosításához szükségesek.

4. Az állatjólét javításának támogatására vonatkozó tevékenységek, ideértve az állatjóléti normáknak és a nyomon követhetőségnek való megfelelést – az állatszállítás során is – biztosító intézkedéseket.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 228/2013/EU rendelete (2013. március 13.) az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról és a 247/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 78., 2013.3.20., 23. o.).

5. Az (EU) 2017/625 rendelet 92. cikkében említett európai uniós referencialaboratóriumok, valamint az (EU) 2017/625 rendelet 95. és 97. cikkében és az (EU) 2016/1012 rendelet 29. cikkében említett európai uniós referenciaközpontok részére nyújtott támogatás.
6. Az adott terület európai uniós referencialaboratóriumának kijelölését követően – adott esetben és a 10. cikk (1) bekezdésével összhangban – legfeljebb három évre szóló akkreditáció megszerzése a nemzeti növényegészségügyi referencialaboratóriumok és a nemzeti állategészségügyi referencialaboratóriumok vizsgálati és diagnosztikai módszerei tekintetében.
7. Az (EU) 2017/625 rendelet 112. cikkében említett összehangolt ellenőrzési programok végrehajtása, valamint az információ- és adatgyűjtés megszervezése.
8. Az élelmiszer-pazarlás megelőzését és az élelmiszercsalás elleni küzdelmet célzó tevékenységek.
9. A fenntartható élelmiszer-termelést és -fogyasztást – ezen belül a rövid ellátási láncokat – támogató tevékenységek.
10. A 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzéssel kapcsolatos jogszabályok hatékony és eredményes végrehajtásához szükséges és az Unió egésze számára bizonyítottan hozzáadott értéket képviselő adatbázisok és számítógépes információkezelési rendszerek fejlesztése, valamint olyan új technológiák bevezetése, amelyek javítják a termékek nyomomonkövethetőségét.
11. Képzés a hatósági ellenőrzésekért felelős illetékes hatóságok alkalmazottai, valamint az állatbetegségek vagy növénykárosítók kezelésében vagy megelőzésében részt vevő egyéb felek számára az (EU) 2017/625 rendelet 130. cikkének megfelelően.
12. A tagállamok szakértőinél felmerülő utazási, szállás- és napidíjköltségek kifizetése, amennyiben a Bizottság kijelöli őket saját szakértőinek segítésére az (EU) 2017/625 rendelet 116. cikkének (4) bekezdésében és 120. cikkének (4) bekezdésében foglaltak szerint.
13. Műszaki és tudományos munka végzése, amely a 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzéssel kapcsolatos területen a jogszabályok megfelelő végrehajtásának biztosításához, valamint e jogszabályoknak a tudományos, technológiai és társadalmi fejlődéshez való igazításának biztosításához szükséges, beleértve azokat a tanulmányokat és koordinációs tevékenységeket, amelyek az új növénykárosítók és állatbetegségek megjelenésének megakadályozására szükségesek.
14. A tagállamok vagy nemzetközi szervezetek által a 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzés elérése érdekében végzett tevékenységek, az e célkitűzéssel kapcsolatos szabályok kidolgozásának és végrehajtásának támogatása érdekében.
15. Olyan projektek végzése, amelyeket egy vagy több tagállam szervezett azzal a céllal, hogy innovatív technikák és vizsgálati tervek alkalmazásával javítsa a 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzés hatékony végrehajtását.
16. Az Unió és a tagállamok által indított tájékoztató és tudatosságnövelő kezdeményezések végrehajtása, amelyek célja a továbbfejlesztett, a szabályoknak megfelelő és fenntartható élelmiszer-termelés és -fogyasztás biztosítása, beleértve az élelmiszer-pazarlást megelőző, ezáltal a körforgásos gazdaságot támogató, valamint az élelmiszercsalást megelőző tevékenységeket, továbbá az állatok és a növények egészségének magas szintjéhez, valamint az élelmiszer- és takarmánybiztonsághoz hozzájáruló egyéb kezdeményezéseket, a 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzés területére vonatkozó szabályok végrehajtása keretében.
17. Az emberi és az állati egészség, valamint a növényegészségügy és az állatjólét védelmét célzó, egy harmadik országból az Unió határához érkező állatokra, állati termékekre, növényekre, növényi termékekre és egyéb érintett termékekre vonatkozó intézkedések végrehajtása.

II. MELLÉKLET

**A 3. CIKK (2) BEKEZDÉSÉNEK F) PONTJÁBAN EMLÍTETT, AZ EURÓPAI STATISZTIKÁKRA VONATKOZÓ
EGYEDI CÉLKITŰZÉST VÉGREHAJTÓ, TÁMOGATHATÓ INTÉZKEDÉSEK**

Az uniós szakpolitikák végrehajtása az Unió gazdasági, társadalmi, területi és környezeti helyzetére vonatkozó, magas színvonalú, összehasonlítható és megbízható statisztikai információkat igényel. Ezenkívül az európai statisztikák képessé teszik az uniós polgárokat arra, hogy megértsék a demokratikus folyamatot, részt vegyenek benne, és vitát folytassanak az Unió jelenéről és jövőjéről.

A program célja, hogy a 223/2009/EK rendelettel – és ezen belül is az említett rendelet 2. cikkében előírt, a statisztikai intézetek szakmai függetlenségére vonatkozó elvvel és az említett cikkben foglalt egyéb statisztikai elvekkel – együtt átfogó keretet biztosítson a 2021–2027-es időszakra vonatkozó európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez. Az európai statisztikák fejlesztésére, előállítására és közzétételére e keretben és az Európai statisztika gyakorlati kódexének elveivel összhangban kerül majd sor. Az említett keretnek – az európai statisztikai rendszeren (ESR) belüli szoros és koordinált együttműködés révén – eleget kell tennie a 223/2009/EK rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében említett minőségi kritériumoknak.

Az e keretben fejlesztett, előállított és közzétett európai statisztikák hozzá fognak járulni az EUMSZ-ben meghatározott és a Bizottság stratégiai prioritásaiban is kifejezésre juttatott uniós szakpolitikák végrehajtásához.

A programmal az ESR azt fogja célozni, hogy megőrizze és fokozza kiválóságát a statisztika területén. Hasonlóképpen, az éves munkaprogramok azt célozzák majd, hogy a regionális, nemzeti és uniós szinten rendelkezésre álló források keretein belül a lehető legjobb eredmények szülessenek.

A folyamatos kutatás és innováció elengedhetetlenül fontos az európai statisztikai rendszer korszerűsítéséhez és az európai statisztikák minőségének javításához. A többéves munkaprogram útján történő beruházáskor ezért az új módszerek és módszertanok kidolgozására, valamint a statisztikák előállításához szükséges új adatforrások feltárására kell összpontosítani.

A 3. cikk (2) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzés végrehajtása során a következő intézkedéseket kell elvégezni:

Gazdasági és monetáris unió, globalizáció és kereskedelem

1. magas színvonalú statisztikák biztosítása, amelyek alátámasztják a túlzott hiány esetén követendő eljárást és – amennyiben lehetséges – a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt és a Technikai Támogatási Eszközt, továbbá alátámasztják az Unió éves gazdasági nyomonkövetési és irányítási ciklusát;
2. az európai gazdasági főmutatók biztosítása és – ahol szükséges – javítása;
3. statisztikai és módszertani útmutatás biztosítása a gazdasági konvergenciát, a pénzügyi stabilitást és a munkahelyteremtést támogató beruházási és a költségvetési eszközök statisztikai kezeléséről;
4. statisztikák előállítása a saját forrásokra, valamint az uniós alkalmazottak javadalmazására és nyugdíjára vonatkozóan;
5. az áru- és szolgáltatáskereskedelemnek, a közvetlen külföldi tőkebefektetésnek, a globális értékláncoknak és a globalizáció uniós gazdaságokra gyakorolt hatásának jobb mérése.

Belső piac, innováció és digitális transzformáció

1. kiváló minőségű és megbízható statisztikák szolgáltatása a belső piac, valamint az innováció és a kutatás legfontosabb területei számára;
2. több és időszerűbb statisztika szolgáltatása a megosztásalapú gazdaságról, a digitalizáció uniós vállalkozásokra és polgárookra gyakorolt hatásáról;
3. statisztikák szolgáltatása az európai védelmi politika támogatására a megvalósíthatósági tanulmányok függvényében és a statisztikai adatok érzékenységeinek kellő figyelembevételével.

Európa szociális dimenziója

1. kiváló minőségű, időszerű és megbízható statisztikák szolgáltatása a szociális jogok európai pillérének és az uniós készségpolitikának a támogatására, beleértve a munkaerőpiacról, a foglalkoztatásról, az oktatásról és képzésről, a jövedelmekről, az életkörülményekről, a szegénységről, az egyenlőtlenségről, a szociális védelemről, a nemi alapú erőszakról, a be nem jelentett munkavégzésről és a készségekkel kapcsolatos szatellit számlákról szóló statisztikákat;

Amennyiben új statisztikák kidolgozására van szükség, az ESR-en belül alaposabban meg kell vizsgálni az adatok elérhetőségét és a szatellit számlákkal, a készségekkel és a be nem jelentett munkavégzéssel kapcsolatos statisztikák előállításának lehetőségét;

2. statisztikák szolgáltatása a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményhez kapcsolódóan;
3. a migrációval kapcsolatos statisztikák gyarapítása, különösen a migránsok helyzetére és integrációjára, valamint a menedékkérők oktatási igényeire és képzettségi szintjére vonatkozóan;
4. korszerű nép- és lakásszámlálási programok és népességi statisztikák kidolgozása a 2021 utáni időszakra;
5. az Unió népességére vonatkozó előrejelzések és bontás szolgáltatása és rendszeres frissítése.

Fenntartható fejlődés, természeti erőforrások és környezet

1. a fenntartható fejlődési célok elérésében tapasztalt előrehaladás nyomon követése;
2. magas színvonalú, az európai zöld megállapodást alátámasztó statisztikák szolgáltatása, beleértve az energiastratégiát, a körforgásos gazdaságot, az éghajlattal kapcsolatos statisztikákat és a műanyagokkal kapcsolatos stratégiát alátámasztó további statisztikák kidolgozását;

Amennyiben a fenti franciabekezdésben említett témákra vonatkozóan új statisztikák és mutatók kidolgozására van szükség, az ESR-en belül alaposabban meg kell vizsgálni az adatok elérhetőségét és a statisztikák és mutatók előállításának lehetőségét;

3. alapvetően fontos környezeti statisztikák és mutatók biztosítása a hulladékra, a vízre, a biológiai sokféleségre, az erdőkre, a földhasználatra és a felszínborításra vonatkozóan, valamint környezeti-gazdasági számlák szolgáltatása;
4. áru fuvarozással és személyszállítással kapcsolatos statisztikák szolgáltatása az uniós szakpolitikák támogatása érdekében;
5. további mutatók kidolgozása az intermodalitás és a környezetbarátabb közlekedési módokra történő modális váltás nyomon követésére;
6. időszerű és releváns adatok biztosítása a közös agrárpolitika, a közös halászati politika, valamint a környezettel, az élelmezésbiztonsággal és az állatjóléttel kapcsolatos szakpolitikák igényeinek megfelelően.

Gazdasági, társadalmi és területi kohézió

1. időszerű és átfogó statisztikai mutatók biztosítása régiókról – köztük az Unió legkülső régióiról –, városokról és vidéki területekről a területfejlesztési szakpolitikák hatékonyságának nyomon követéséhez és értékeléséhez, valamint az ágazati szakpolitikák területi hatásainak értékeléséhez;
2. a térinformatikai adatok nagyobb mértékű felhasználása, valamint a térinformatikai irányítás szisztematikus integrálása és általános érvényesítése a statisztikák előállítása során;
3. az ESR-en belül az alábbiak biztosításának, majd ezt követően a továbbfejlesztésük támogatásának lehetőségére irányuló vizsgálatok:
 - a) mutatók a pénzmosás elleni küzdelemről,
 - b) mutatók a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemről,
 - c) rendőrségi és biztonsági statisztikák.

Az európai statisztikák és az általuk képviselt értékek hatékonyabb kommunikációja és megbízható információforrásként való népszerűsítésük a félretájékoztatással szembeni küzdelem terén

1. az európai statisztikának mint a bizonyítékok megbízható forrásának szisztematikus előmozdítása, és annak elősegítése, hogy a tényfeltárók, a kutatók és a hatóságok felhasználják az európai statisztikákat a dezinformáció elleni küzdelem során;
2. az európai statisztikák előállítóival és felhasználóival folytatott párbeszéd előmozdítása az európai statisztikák jobb és szélesebb körű felhasználása érdekében, olyan intézkedések meghatározása és végrehajtása révén, amelyek célja a statisztikai ismereteknek az uniós polgárok, köztük a vállalkozók javát szolgáló bővítése;
3. a felhasználók számára a statisztikákhoz való hozzáférés egyszerűbbé tétele és megértésük megkönnyítése, többek között vonzó és interaktív megjelenítéssel, személyre szabottabb szolgáltatásokkal, például igény szerinti adatokkal és önkiszolgáló elemzésekkel;
4. az európai statisztikák minőségbiztosítási keretének továbbfejlesztése és nyomon követése, többek között az Európai statisztika gyakorlati kódexének való tagállami megfelelés szakmai vizsgálata révén;
5. a 223/2009/EK rendelet 23. cikkének megfelelően a mikroadatokhoz való hozzáférés biztosítása kutatási célokból, ugyanakkor a legmagasabb szintű szabványok biztosítása az adatvédelemben és a statisztikai adatok bizalmas kezelésében.

Az adatforradalom előnyeinek kihasználása és áttérés a megbízható intelligens statisztikákra

1. az új digitális adatforrások fokozottabb kiaknázása a sokforrású környezetben, hogy új intelligens statisztikák készüljenek közel valós időben, a célnak megfelelő, megbízható algoritmusokkal;
2. új megközelítések kidolgozása a magántulajdonban lévő adatok felhasználására az adatvédelmi számítási és a biztonságos, többszereplős számítási módszerek bevezetése révén;
3. az élvonalbeli kutatás és innováció előmozdítása a hivatalos statisztikák területén, többek között együttműködési hálózatok használatával és európai statisztikai képzési programok biztosításával.

Kibővített partnerség és statisztikai együttműködés

1. az ESR-partnerség és a Központi Bankok Európai Rendszerével való együttműködés megerősítése;
 2. a köz- és magánadatok birtokosaival és a technológiai ágazattal létesített partnerek előmozdítása az adatokhoz való statisztikai célú hozzáférésnek, a több forrásból származó adatok integrálásának és a legújabb technológiák alkalmazásának megkönnyítése érdekében;
 3. a kutatási és tudományos körökkel való együttműködés fokozása, különösen az új adatforrások használata, az adat-elemzések és a statisztikai ismeretek bővítése tekintetében;
 4. a nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal való együttműködés folytatása a globális hivatalos statisztikák érdekében.
-

III. MELLÉKLET

AZ ÁLLATBETEGSÉGEK ÉS ZOONÓZISOK JEGYZÉKE

1. Az (EU) 2016/429 rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében, 9. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában és 28. cikkében említett állatbetegségek;
 2. A 2160/2003/EK rendeletben és a 2003/99/EK irányelvben említett zoonózisok és zoonózis-kórokozók;
 3. A 999/2001/EK rendeletben említett fertőző szivacsos agyvelőbántalom.
-

IV. MELLÉKLET

MUTATÓK

Célkitűzés	Mutató
A 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott célkitűzések	- Új panaszok száma az áruk és szolgáltatások szabad mozgása, valamint a közbeszerzésre vonatkozó uniós jogszabályok területén. - Szolgáltatáskereskedelem-korlátozottsági mutató. - Az „Európa Önökért” portál látogatóinak száma.
A 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában meghatározott célkitűzés	- Meg nem felelési esetek száma az áruk területén, beleértve az online értékesítést is. - Közös piacfelügyeleti kampányok száma.
A 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott célkitűzés	- A program keretében – különösen a nemzetköziesedésre, a digitalizációra és a fenntarthatóságra irányuló – támogatásban részesülő kkv-k, klaszterek és üzleti hálózati szervezetek, valamint vállalkozástámogató szervezetek száma. - Olyan támogatott vállalkozások száma, amelyek üzleti partnerséget kötöttek. - Mentorálási és mobilitási programokban részt vevő vállalkozók száma, beleértve a fiatal, az új és a női vállalkozókat, valamint egyéb egyedi célcsoportokat.
A 3. cikk (2) bekezdése c) pontjának i. alpontjában meghatározott célkitűzés	A tagállamok által nemzeti szabványként bevezetett európai szabványoknak az összes aktív európai szabványhoz viszonyított aránya.
A 3. cikk (2) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában meghatározott célkitűzés	Az Unió által jóváhagyott nemzetközi pénzügyi beszámolási és könyvvizsgálati standardok százalékos aránya.
A 3. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontjában meghatározott célkitűzés	A fogyasztói körülmények mutatója.
A 3. cikk (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontjában meghatározott célkitűzés	A pénzügyi szolgáltatások területén a kedvezményezettektől érkező állásfoglalások és nyilvános konzultációkra adott válaszok száma.
A 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában meghatározott célkitűzés	A sikeresen végrehajtott nemzeti állat- és növényegészségügyi programok száma, beleértve a sikeresen végrehajtott, növénykárosítókkal és állatbetegségekkel kapcsolatos vészhelyzeti intézkedéseket.
A 3. cikk (2) bekezdésének f) pontjában meghatározott célkitűzés	Az interneten közzétett statisztikák hatása: a webes említések és a pozitív/negatív vélemények száma.

A Tanács indokolása: A Tanács (EU) 9/2021 álláspontja első olvasatban a belső piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, továbbá a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

(2021/C 151/02)

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2018. június 7-én benyújtotta az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az egységes piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, valamint az európai statisztikák területére vonatkozó program (a továbbiakban: a program) létrehozásáról, illetve a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU, a 258/2014/EU, a 652/2014/EU és az (EU) 2017/826 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatát ⁽¹⁾.
2. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. október 17-én nyilvánított véleményt ⁽²⁾, a Régiók Bizottsága pedig a 2018. december 5-i plenáris ülésén fogadta el véleményét ⁽³⁾.
3. A Tanács (Versenyképesség) a 2018. november 29-i ülésén részleges általános megközelítést ⁽⁴⁾ fogadott el a javaslatra vonatkozóan. A részleges általános megközelítésben több elem nem szerepelt: ilyenek voltak mindegyiknél a költségvetési vonzattal bíró vagy horizontális jellegű rendelkezések, illetve a más tanácsi előkészítő szervezetben az egyéb jogalkotási javaslatokról folytatott megbeszélésekhez kapcsolódó rendelkezések. Ezeket az elemeket a szövegben szögletes zárójel jelezte. E szakaszban ezek az elemek nem képezték a tárgyalások részét, mivel ahhoz, hogy azokról a Tanács kialakíthassa álláspontját, további előrelépésre volt szükség horizontális szinten, ideértve az Európai Tanács 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keretre vonatkozó politikai iránymutatását is.
4. Az Európai Parlament Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottsága (IMCO) 2019. január 22-én szavazott a bizottsági javaslatról szóló jelentésről; a szavazás eredményét a plenáris ülés 2019. február 12-én megerősítette. Az Európai Parlament ugyanezen az ülésen elfogadta első olvasatbeli álláspontját ⁽⁵⁾. Az Európai Parlament átadta a dossziét a következő ciklus parlamentjének. Az IMCO bizottság 2019. október 8-án hivatalosan elfogadta a javaslattal kapcsolatos intézményközi tárgyalások megkezdésére vonatkozó megbízatást.
5. 2019. október 23-án és november 18-án háromoldalú egyeztetésekre került sor annak érdekében, hogy közös értelmezés szülessen a javaslat nem zárójelben szereplő részeiről. Az elnökségnek a háromoldalú egyeztetésekre vonatkozó megbízatását a 2018 novemberében elfogadott részleges általános megközelítés képezte.
6. Az Európai Parlament 2019. december 3-án értesítette a Tanácsot arról, hogy ideiglenesen fel kívánja függeszteni a politikai szintű tárgyalásokat. A tárgyalások 2020 második felében folytatódtak: a harmadik háromoldalú egyeztetést 2020. október 28-án tartották.
7. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2020. november 18-án felülvizsgált tárgyalási megbízást adott az elnökségnek a 2020. november 25-i negyedik és a 2020. december 8-i ötödik háromoldalú egyeztetésre.
8. A társjogalkotók a 2020. december 8-i háromoldalú egyeztetés alkalmával ideiglenes megállapodásra jutottak egy kompromisszumos szövegről. Az Állandó Képviselők Bizottsága a 2020. december 18-i ülésén megállapodás céljából megerősítette a végleges kompromisszumos szöveget ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ 9890/18 + ADD 1.

⁽²⁾ 13680/18.

⁽³⁾ 15555/18.

⁽⁴⁾ 14257/1/18 REV 1.

⁽⁵⁾ 6212/19.

⁽⁶⁾ 14258/20.

9. Az Európai Parlament IMCO bizottsága 2021. január 11-én jóváhagyta a végleges kompromisszumos szöveget. Ezt követően az IMCO-bizottság elnöke 2021. január 15-én levelet küldött az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének, amelyben jelezte, hogy ha a Tanács hivatalosan továbbítja az Európai Parlamentnek a háromoldalú egyeztetések során elfogadott álláspontját, ajánlani fogja a plenáris ülésnek, hogy az Európai Parlament – a jogász-nyelvész szakértők általi ellenőrzést követően – a második olvasat során módosítások nélkül fogadja el a Tanács álláspontját.

II. CÉL

10. A program a javaslat szerint a következő, 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi keret időszaka alatt működik majd. A javaslat az említett időszak költségvetési keretére vonatkozó horizontális javaslatcsomagot kiegészítő ágazati javaslatok egyike.
11. A program célja a vállalkozások – különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások – versenyképességének támogatása, továbbá az európai statisztikák programozása és finanszírozása keretének létrehozása érdekében a belső piac irányításának megerősítése és annak lehetővé tétele, hogy a polgárok, a fogyasztók, a vállalkozások és a hatóságok teljes mértékben kiaknázhassák a piac integrációja és megnyitása által nyújtott előnyöket, mégpedig az uniós jog érvényesítése, a piacra jutás megkönnyítése, standardalkotás és – a fenntartható fejlődés elveinek tiszteletben tartása és a magas szintű fogyasztóvédelem szavatolása mellett – az emberi, állati és növényi egészség és az állatjólét előmozdítása révén.
12. A program olyan tevékenységeket fog össze, amelyeket a megelőző többéves pénzügyi keret időszakában hat korábbi program alapján finanszíroztak (az európai statisztikai program; a COSME; a fogyasztóvédelmi program; a pénzügyi beszámolás és a könyvvizsgálat területén meghatározott tevékenységeket támogató program; az élelmiszerlánc, az állategészségügy és állatjólét, a növényegészségügy és a növényi szaporítóanyagokkal kapcsolatos rendelet; a fogyasztók és a pénzügyi szolgáltatások egyéb végfelhasználóinak bevonását támogató rendelet), valamint néhány új kezdeményezést is magában foglal.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN KIALAKÍTOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

A. Általános megjegyzések

13. A Tanács és az Európai Parlament tárgyalásokat folytatott azzal a céllal, hogy a második olvasatban minél hamarabb megállapodás szülessen a Tanács első olvasatban kialakított álláspontja alapján, amelyet az Európai Parlament módosítások nélkül tudna jóváhagyni. A Tanács első olvasatban kialakított álláspontjának szövege teljes mértékben tükrözi a társjogalkotók között létrejött kompromisszumot.

B. Konkrét megjegyzések

14. A társjogalkotóknak a 2020. novemberi és decemberi tárgyalások során sikerült kompromisszumot elérniük az alábbi lezáratlan kérdések vonatkozásában:

— **A program időtartama:** A Tanács és az Európai Parlament egyetértésre jutott abban, hogy a program a 2021. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakra jöjjön létre, és hogy időtartama igazodjon az MFF időtartamához.

— **Technikai és igazgatási segítségnyújtás a program végrehajtásához:** A társjogalkotók megállapodtak abban, hogy az igazgatási és technikai támogatás teljes költsége nem haladhatja meg a program végrehajtására elérhető teljes pénzügyi keretösszeg 5 % -át.

— **A fogyasztók érdekeinek uniós szintű képviseletét ellátó kijelölt kedvezményezettek:** Megállapodás született arról, hogy a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a fogyasztók érdekeinek uniós szintű képviseletével összefüggésben azon jogalanyságok jegyzékének módosítása érdekében, amelyek a program keretében pályázati felhívás nélkül vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek.

- **Tagállami referencia laboratóriumok mint kijelölt kedvezményezettek és akkreditációjuk:** Megállapodás született arról, hogy a nemzeti növényegészségügyi, illetve állategészségügyi referencia laboratóriumok a program keretében kijelölt kedvezményezetteként részesülhessenek vissza nem térítendő támogatásban, amennyiben e laboratóriumoknak a program keretében támogatott tevékenységei uniós hozzáadott értéket képviselnek, és amennyiben elegendő finanszírozás áll rendelkezésre a program keretében e tevékenységek támogatására. A kijelölt kedvezményezettek meghatározásához és akkreditációjához összehasonlítható feltételeknek kell megfelelni.
- **Társfinanszírozási szabályok a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok terén:** A Tanács és az Európai Parlament 50 %-os állandó társfinanszírozási arányról állapodott meg, amely kivételes esetekben 75 %-ra, bizonyos feltételek mellett pedig 100 %-ra emelhető. A Bizottságnak lehetősége lesz végrehajtási jogi aktus útján alacsonyabb társfinanszírozási arányt meghatározni, amennyiben erre a költségvetési források korlátozottsága, a program vagy a vészhelyzeti intézkedés hiányos végrehajtása, vagy az állatbetegségekkel vagy növénykárosítókkal szembeni intézkedések társfinanszírozásának fokozatos megszüntetése miatt szükség van.
- **Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok, végrehajtási jogi aktusok és bizottságok:** A társjogalkotók megállapodtak arról, hogy a munkaprogramokat végrehajtási jogi aktusok útján kell elfogadni az alapjogi aktusban megállapított szabályok érvényesítése céljából, adott esetben a vonatkozó ágazati jogszabályoknak megfelelően. A II. mellékletben meghatározott intézkedéseket az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelettel összhangban kell végrehajtani. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal kapcsolatban megállapodás született arról, hogy a Bizottságnak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása hét évre szóljon, amely hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi azt.
- **Visszaható hatály:** Megállapodás született arról, hogy a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján lépjen hatályba, és 2021. január 1-jétől kelljen alkalmazni.

IV. ÖSSZEGZÉS

15. A belső piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, az állatok, az élelmiszerek és a takarmányok, valamint az európai statisztikák területére vonatkozó program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletről első olvasatban elfogadott tanácsi álláspont teljes mértékben megfelel a Tanács és az Európai Parlament közötti, az Európai Bizottság által segített tárgyalások során elért kompromisszumnak. Ezt a kompromisszumot megerősíti az a levél is, amelyet az IMCO bizottság elnöke 2021. január 15-én küldött az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének.
-

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU